

*NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKJE ŽUPANIJE
ISTITUTO FORMATIVO DI SANITÀ PUBBLICA
DELLA REGIONE ISTRIANA*

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

ZARAZNE BOLESTI

*U ISTARSKOJ ŽUPANIJI
U 2024. GODINI*

Pula, srpanj 2025.

K A Z A L O

str.

1. U V O D.....	1
2. ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2024. GODINI	3
3. KAPLJIČNO PRENOSIVE ZARAZNE BOLESTI	6
4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI	17
5. ANTROPOZOONOZE.....	26
6. PARAZITARNE BOLESTI	28
7. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI	29
8. TRANSMISIVNE BOLESTI.....	35
9. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI.....	36
10. CIJEPNI OBUHVAT U ISTARSKOJ ŽUPANIJI	38
11. ZAKLJUČAK.....	40

1. UVOD

Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07) propisuje obvezu prijavljivanja zaraznih bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku. Obvezi prijavljivanja podliježe svako oboljenje, smrt ili epidemija od Zakonom popisanih i navedenih bolesti, svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a, svako izlučivanje klica trbušnog tifusa, nošenje antigena žutice tipa B i C, antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta; te svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

1. siječnja 2016. godine u Republici Hrvatskoj je, u svrhu digitalnog praćenja i evidencije prijava zaraznih bolesti, uveden Nacionalni javnozdravstveni informatički sustav (NAJS).

Tijekom 2023. godine zaživio je sustav koji digitalno povezuje NAJS i CEZIH, što je znatno olakšalo i ubrzalo način prijavljivanja od strane liječnika koji bolest dijagnosticira, pojednostavilo je način obrade u nadležnim ispostavama epidemiološke službe, te rezultiralo efikasnijim praćenjem i evaluacijom kretanja zaraznih bolesti na razini Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Republike Hrvatske.

Uvedeno povezivanje NAJS i CEZIH sustava omogućilo je prijavljivanje zarazne bolesti na temelju kliničke dijagnoze u roku od 24 sata, što je i inače obaveza prema Pravilniku o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 23/94).

Prijave zaraznih bolesti stižu promptnije, što omogućava svrsishodniju epidemiološku intervenciju; prvenstveno se to odnosi na pravodobno anketiranje oboljelih, te poduzimanje epidemioloških izvoda kojima je cilj rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze.

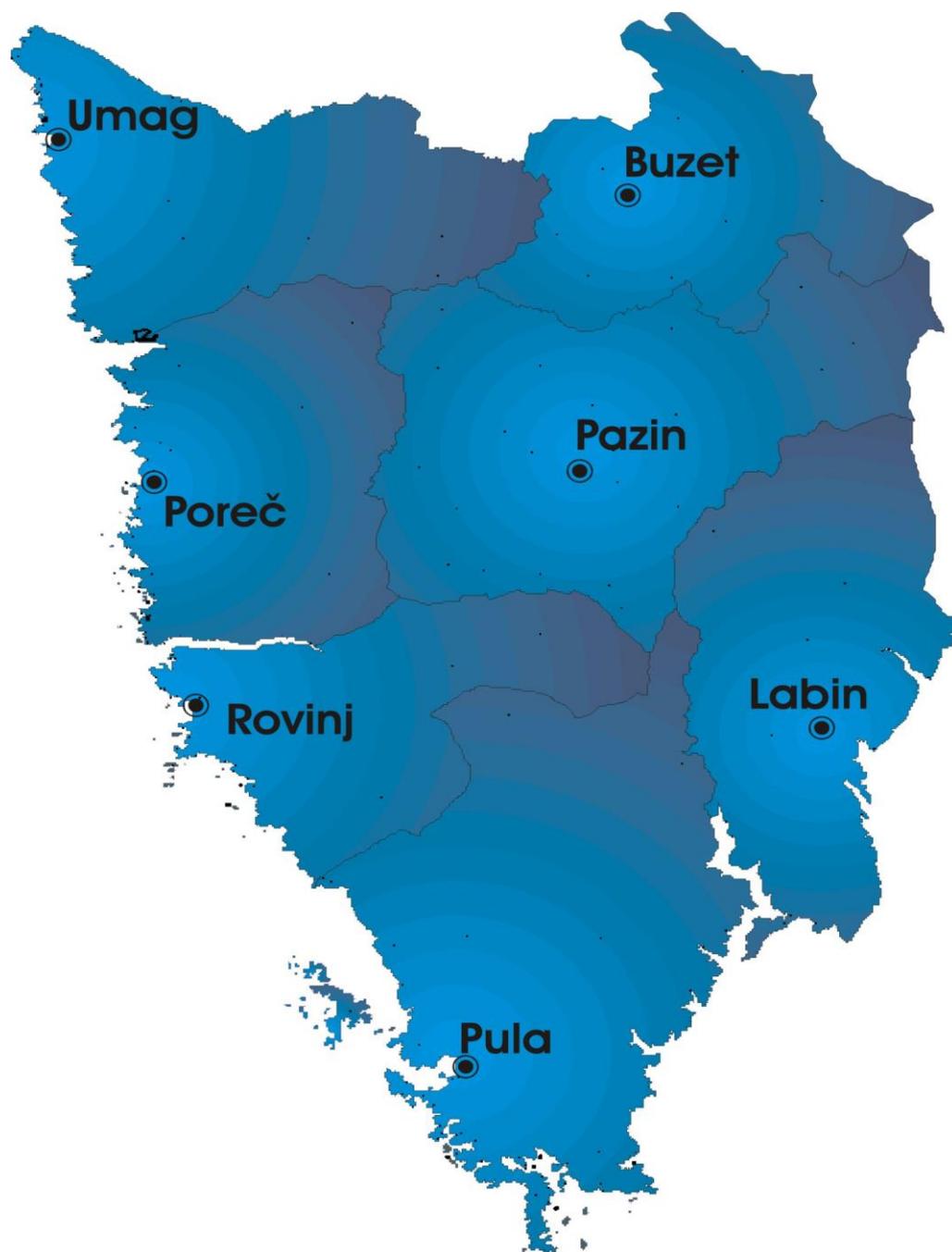
Uvođenjem poveznice između NAJS i CEZIH sustava prestala je i potreba za sedmodnevnim zbirnim izvješćima oboljenja-smrti od gripe po dobnim skupinama.

Epidemije se, od strane epidemiologa u nadležnoj epidemiološkoj službi, prijavljuju na posebnom obrascu također putem digitalne prijave u NAJS sustav.

Prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti postoji uzajamna obveza prijavljivanja antropozoonoza između nadležne veterinarske stanice i/ili tijela državne uprave nadležne za poslove veterinarstva i epidemioloških ispostava.

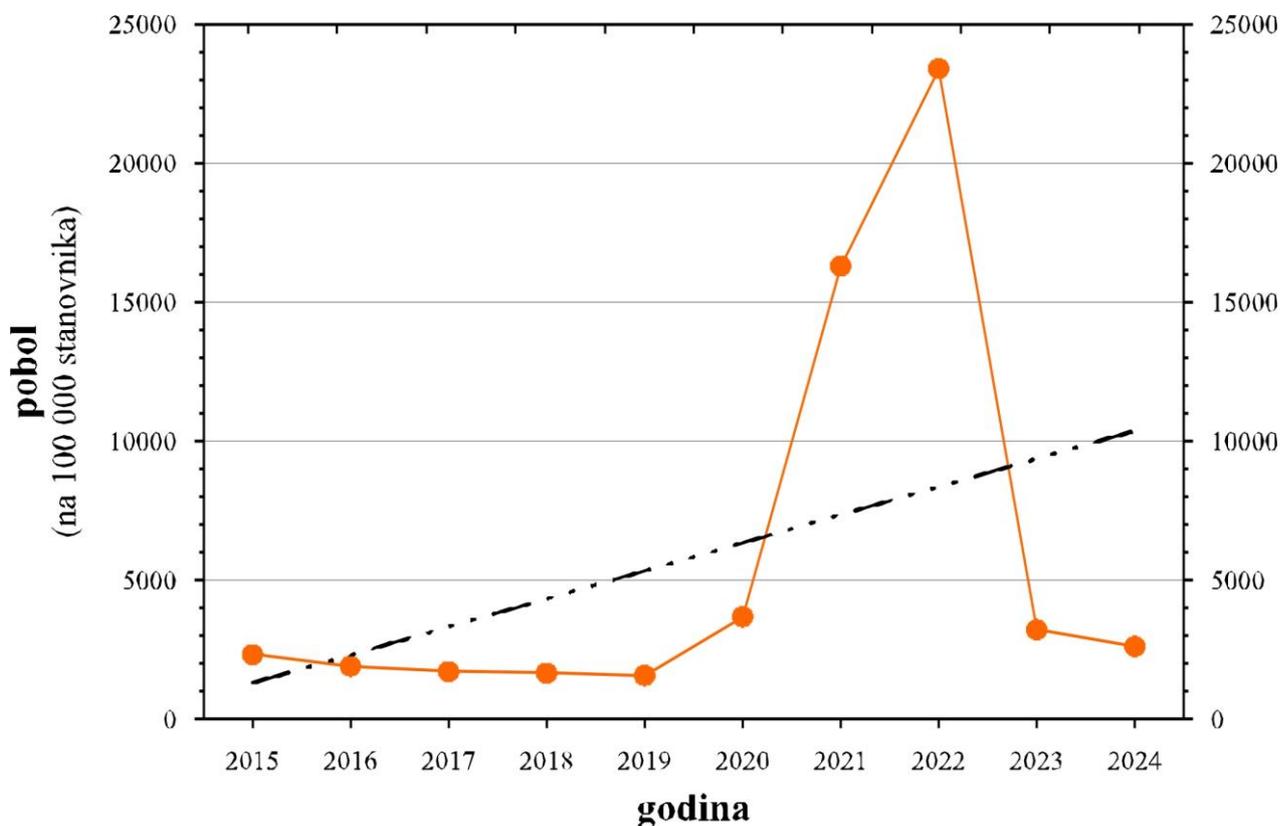
Zavodi za javno zdravstvo županija/Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo obrađuju zaprimljene prijave zaraznih bolesti na mjesečnoj i godišnjoj razini.

Mjesečna i godišnja izvješća za Istarsku županiju se u obliku Biltena zaraznih bolesti od strane Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije dostavljaju epidemiološkim ispostavama, ordinacijama obiteljske medicine, ordinacijama koje u skrbi imaju predškolsku populaciju, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, te tijelima republičke uprave nadležnima za poslove sanitarne inspekcije u županiji (DIRH). Godišnji bilteni zaraznih bolesti u Istarskoj županiji dostupni su na web stranici Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije.

2. PRIJAVLJENE ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2024. GODINI

Temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti u Istarskoj županiji je u 2024. godini prijavljeno 5112 slučajeva zaraznih bolesti, što je manje u odnosu na prethodnu godinu (5112/6206). Smanjenje broja prijave zaraznih bolesti rezultat je smanjenja broja registriranih prijave COVID-19. Pobol od zaraznih bolesti iznosi 2618,4/100.000 stanovnika; izračunavan je na temelju popisa stanovništva RH 2021. prema kojemu je u Istarskoj županiji 2021. bilo 195 237 stanovnika.

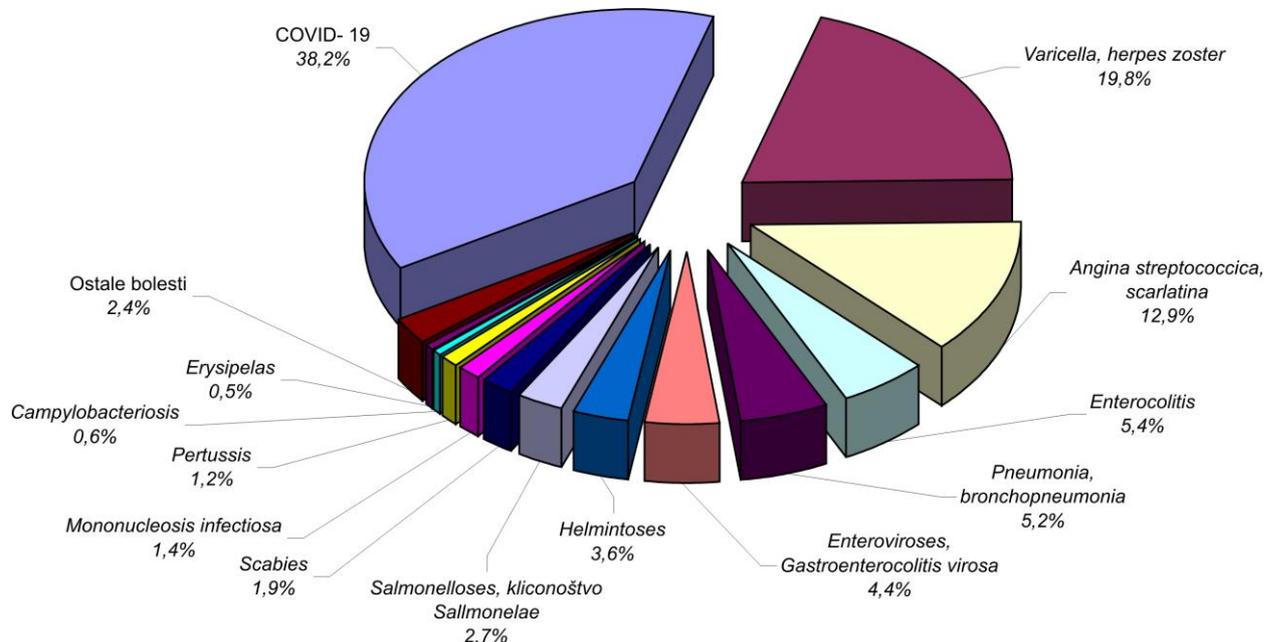
Slika 2. Kretanje pobola od zaraznih bolesti na području Istarske županije u razdoblju od 2015. do 2024. godine

Tablica 1. Zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2024. godini po epidemiološkim područjima

Red. br.	BOLEST	2024.								2023.
		BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG	ISTARSKA ŽUPANIJA	
1.	Angina streptococcica	8	17	63	150	82	19	175	514	348
2.	Inv. bolest uzrokovana S. pneumoniae					2			2	4
3.	Chlamydiae i ostale SPB					7	1		8	9
4.	Campylobacteriosis		2		3	9	6	11	31	16
5.	Creutzfeldt-Jakobova bolest									1
6.	Cryptosporidiosis							1	1	1
7.	Dysenteria bacilaris									1
8.	EHEC					2			2	1
9.	Echinococcosis									1
10.	Enterocolitis	28	13	10	30	25	29	139	274	306
11.	Enterovirosis	1	1	4	79		2	2	89	148
12.	Erysipelas	2	3	1	4	6	1	11	28	22
13.	Gastroenterocolitis virosa	4	27	5	26	51	1	20	134	72
14.	Gonorrhoe						1		1	1
15.	Helmintoses	2	35	24	54	13	8	46	182	122
16.	Hepatitis vir. B			1		2	3		6	1
17.	Hepatitis vir. C			1		1			2	1
18.	Nosilac HCV protutijela					2		1	3	
19.	Herpes zoster	15	32	12	18	53	19	51	200	164
20.	Kliconoštvo salmonellae	1	1	2	1	5		1	11	1
21.	Lambliasis		1	4	1	3	2		11	19
22.	Legionellosis		1		1	4		2	8	4
23.	Lyme-borreliosis	2	3	1	2	3	3	2	16	12
24.	Malaria									2
25.	Meningitis epidemica/sepsis					1			1	
26.	Meningitis virosa			2		1			3	
27.	Mononucleosis infectiosa	2	8	4	10	12	8	27	71	64
28.	Pediculosis/capitis/corporis	1	10	2	3	4	1	6	27	12
29.	Pertussis		1	2	9	30	4	17	63	164
30.	Pneumonia, Bronchopneumonia	4	17	37	27	74	54	51	264	120
31.	Salmonellosis	5	2	12	15	73	9	10	126	68
32.	Scabies		14	8	10	39	5	19	95	54
33.	Scarlatina	6	18	41	51	17	5	8	146	138
34.	Sepsis purulenta					9	2	3	14	20
35.	Syphilis				1	3	1		5	7
36.	Toxiinfectio aliment.									5
37.	Tuberculosis act.			1	5	5	1		12	11
38.	Varicella	146	36	122	197	156	53	100	810	849
39.	COVID -19	24	329	146	294	769	213	177	1952	3437
	UKUPNO	251	571	505	991	1463	451	880	5112	6206
40.	Influenza	60	223	93	331	159	81	180	1127	1463

Tablica 2. Najčešće zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2023. i 2024. godini

<i>BOLEST</i>	2023.			2024.		
	<i>Broj</i>	<i>%</i>	<i>Rang</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>	<i>Rang</i>
COVID- 19	3437	54,7	1	1952	38,2	1
Varicella, herpes zoster	1013	16,1	2	1010	19,8	2
Angina streptococcica, scarlatina	486	7,7	3	660	12,9	3
Enterocolitis	306	4,9	4	274	5,4	4
Pneumonia, bronchopneumonia	120	1,9	7	264	5,2	5
Enteroviroses, Gastroenterocolitis virosa	220	3,5	5	223	4,4	6
Helmintoses	122	1,9	7	182	3,6	7
Salmonelloses, kliconoštvo Sallmonelae	69	1,1	8	137	2,7	8
Scabies	54	0,86	10	95	1,8	9
Mononucleosis infectiosa	64	1,0	9	71	1,4	10
Pertussis	164	2,6	6	63	1,2	11
Campylobacteriosis				31	0,6	12
Erysipelas	22	0,40	11	28	0,5	13
Ostale bolesti	190	3,02	-	122	2,4	-
UKUPNO	6287	100,0		5112	100,0	

Slika 3. Udio pojedinih bolesti u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2024. godini

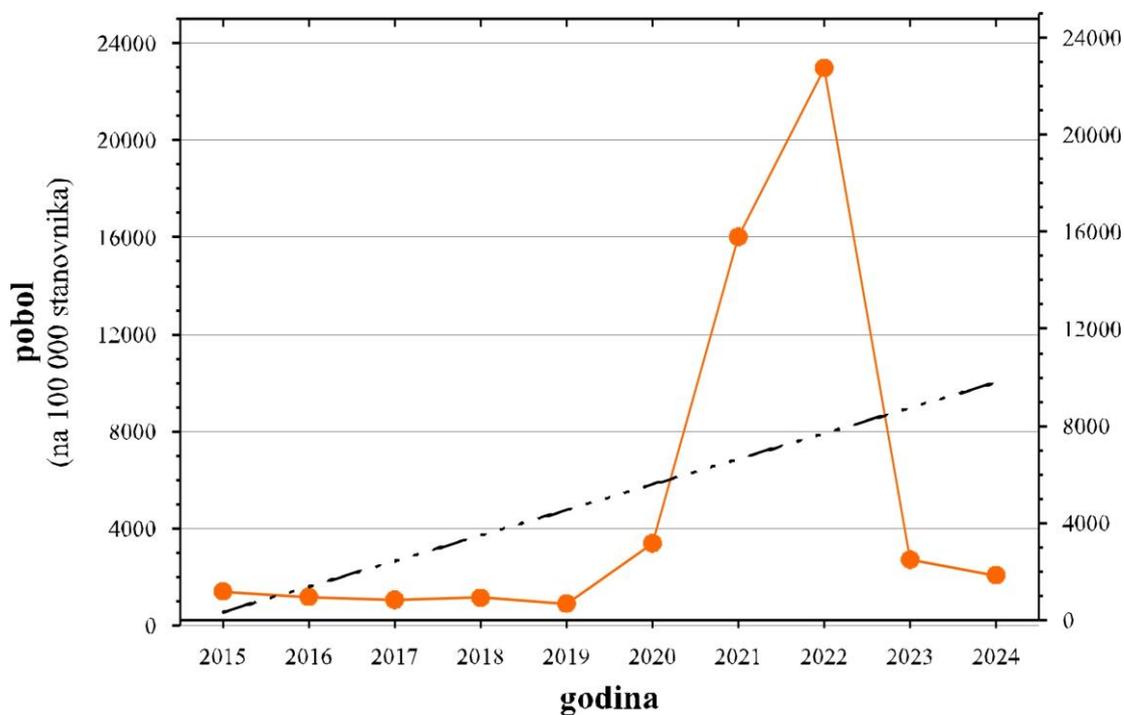
3. KAPLJIČNO PRENOSIVE ZARAZNE BOLESTI

Pandemija COVID-19, koja je započela 2020. godine dovela, je do povećanja udjela kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnim prijavama zaraznih bolesti. U 2024. godini udio kapljično prenosivih zaraznih bolesti iznosi 79,4 % svih prijavljenih zaraznih bolesti.

Pobol od kapljično prenosivih zaraznih bolesti, u odnosu na popis stanovništva iz 2021., iznosi 2079/100.000 stanovnika.

Tablica 3. Kapljično prenosive zarazne bolesti u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

<i>godina</i>	<i>broj prijava</i>	<i>% udio</i>	<i>pobol na 100.000 stanovnika</i>
2015.	2933	60,6	1 409
2016.	2459	61,9	1 182
2017.	2210	62,0	1 062
2018.	2387	69,0	1 147
2019.	1881	57,3	904
2020.	7125	92,0	3 392
2021.	31362	98,3	16 018
2022.	44899	98,3	22 977
2023.	5317	84,6	2723
2024.	4060	79,4	2079

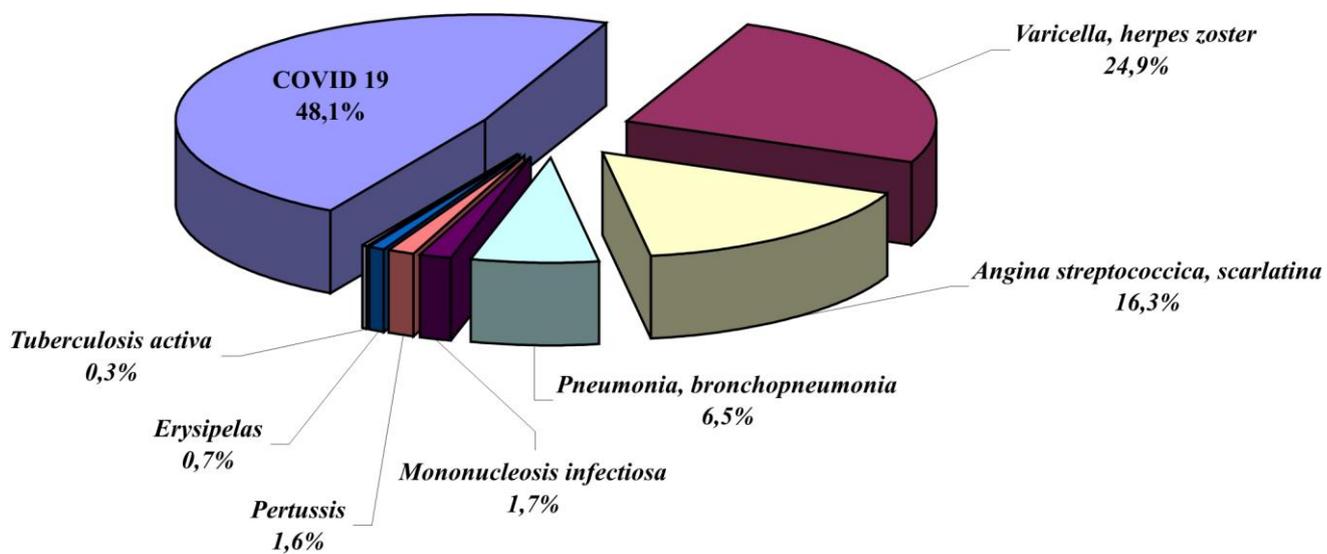

Slika 4. Kretanje pobola od kapljičnih zaraznih bolesti na području IŽ u razdoblju od 2015. do 2024. godine

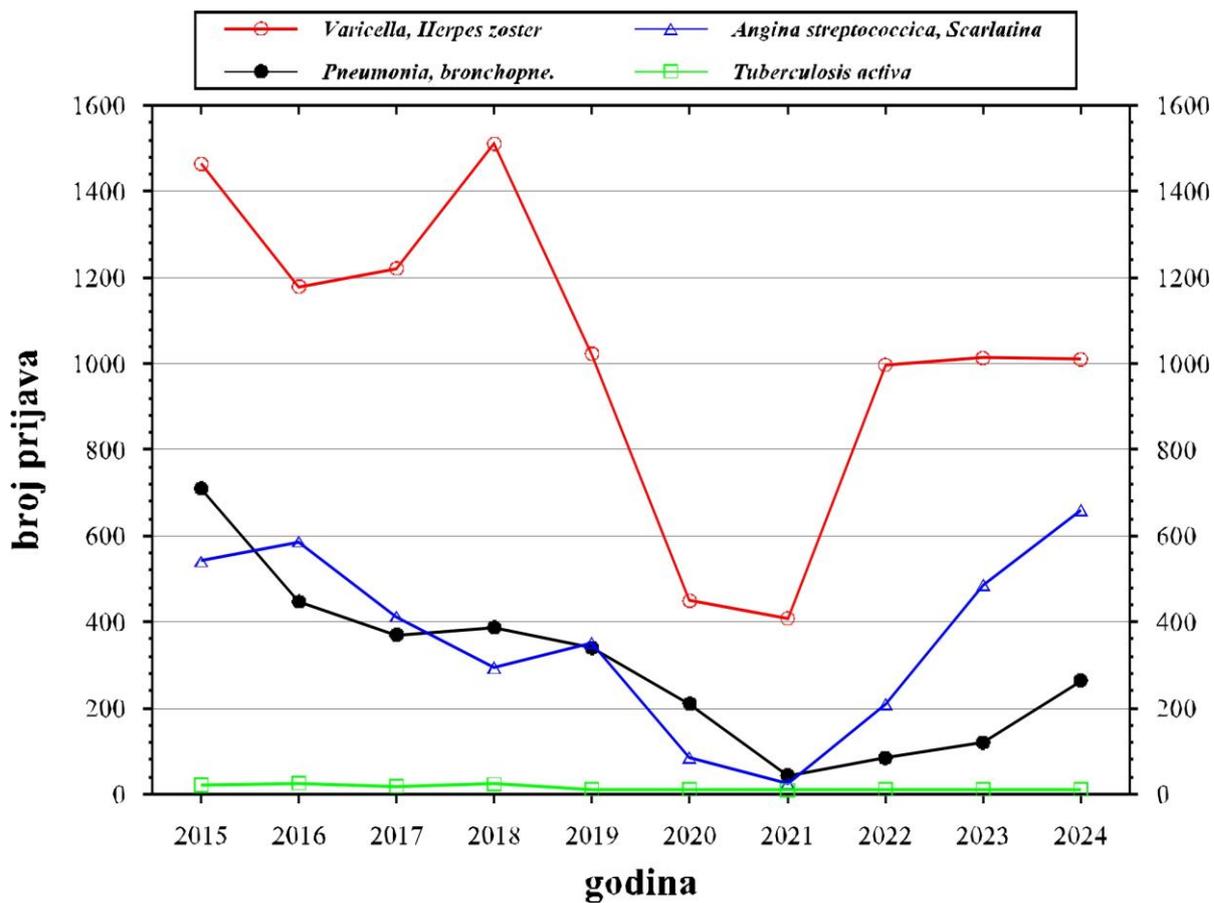
U 2024. godini je u grupi bolesti koje se prenose kapljičnim putem COVID-19 ponovno, iako sa značajnim smanjenjem udjela, na vodećem mjestu. U 2024. godini registrira se povećanje udjela broja prijava ostalih kapljično prenosivih zaraznih bolesti.

Tablica 4. Kapljično prenosive zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2024. godini

<i>Bolest</i>	<i>broj</i>	<i>%</i>
COVID 19	1952	48,0
Varicella, herpes zoster	1010	24,9
Angina streptococcica, scarlatina	660	16,3
Pneumonia, bronchopneumonia	264	6,5
Mononucleosis infectiosa	71	1,8
Pertussis	63	1,5
Erysipelas	28	0,7
Tuberculosis activa	12	0,3
UKUPNO	4060	100,0

Slika 5. Udio pojedinih kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih kapljičnih zaraznih bolesti na području Istarske županije u 2024. godini

Slika 6. Kretanje najčešćih kapljično prenosivih zaraznih bolesti te tuberkuloze u IŽ u razdoblju od 2015. do 2024. godine

COVID-19

2020. godine započela je pandemija nove kapljичne zarazne bolesti: COVID-19 (COrona VIRus Disease-2019). Uzročnik je RNA virus iz skupine Coronaviridae: SARS CoV-2.

Udio od 38,2% je COVID-19 oboljenje i u 2024. godini postavio na visoko 1. mjesto među svim prijavljenim zaraznim bolestima.

COVID-19 u 2024. godini, s udjelom od 48,0%, i nadalje zauzima 1. mjesto među kapljичno prenosivim zaraznim bolestima u Istarskoj županiji.

U 2024. je na području Istarske županije registrirano 1952 slučajeva COVID-19 oboljenja. Sa smrtnim ishodom registrirano je 7 slučajeva oboljenja. Letalitet iznosi 0,4%.

U odnosu na popis stanovništva iz 2021. gruba stopa incidencije COVID-19 u 2024. godini iznosi 999,8/100.000 st.

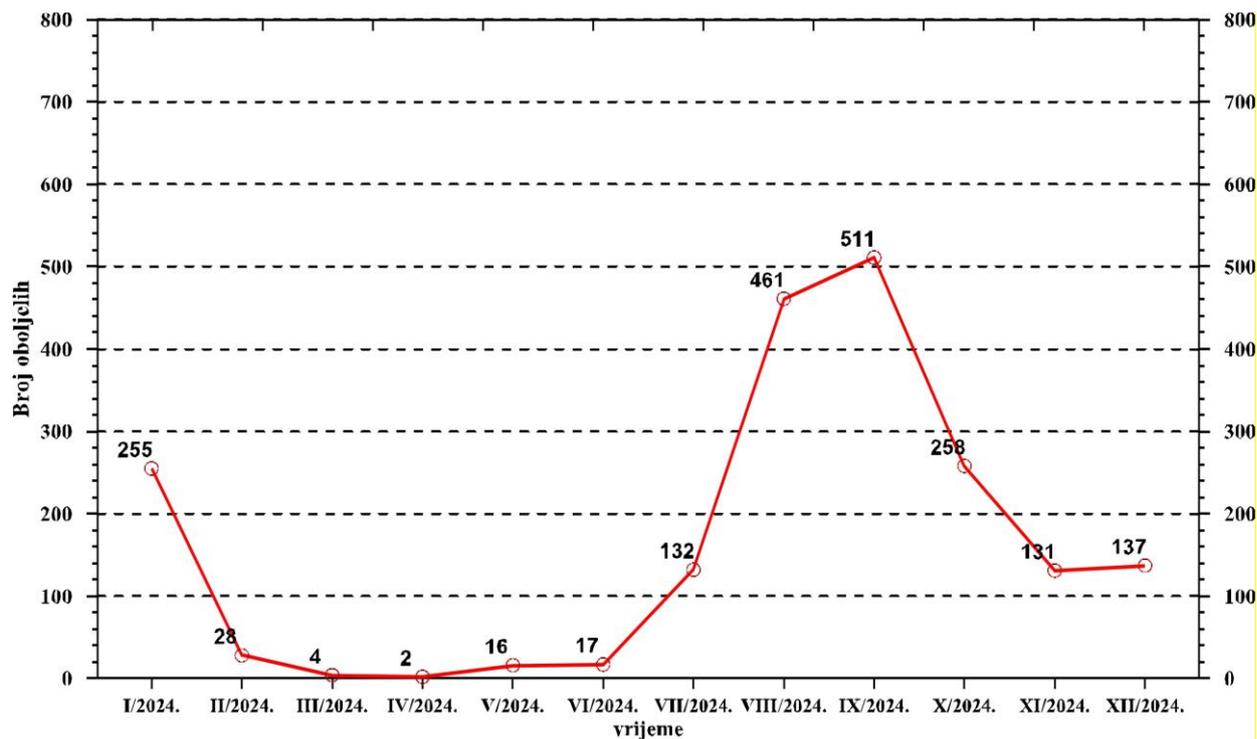
Tablica 5. Broj prijava COVID-19 u razdoblju 2020.-2024. godine

godina	Buzet	Labin	Pazin	Poreč	Pula	Rovinj	Umag	Ukupno
2020	401	715	857	762	2261	382	929	6307
2021	784	3516	2869	4186	13301	3212	2996	30864
2022	1080	3298	4206	4821	21155	4361	4632	43553
2023	23	480	258	436	1547	268	425	3437
2024	24	329	146	294	769	213	177	1952

U slijedećim tablicama prikazana je distribucija oboljelih/umrlih po epidemiološkim područjima i kalendarskim mjesecima 2024. godine, te po dobi oboljelih.

Tablica 6. Broj oboljelih i umrlih od COVID-19 po epidemiološkim područjima i kalendarskim mjesecima u 2024. godini u Istarskoj županiji

2024.	Buzet		Labin		Pazin		Poreč		Pula		Rovinj		Umag		ukupno	
	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U
siječanj	0	0	30	0	16	0	45	1	115	1	22	0	27	0	255	2
veljača	0	0	2	0	4	0	3	0	10	0	4	0	5	0	28	0
ožujak	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	4	0
travanj	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0
svibanj	0	0	6	0	2	0	0	0	5	0	1	0	2	0	16	0
lipanj	0	0	2	0	1	0	2	0	10	0	0	0	2	0	17	0
srpanj	0	0	12	0	11	0	18	0	60	0	23	0	8	0	132	0
kolovoz	4	0	92	0	28	0	73	0	166	1	52	0	46	0	461	1
rujan	14	0	69	0	45	0	70	0	217	0	49	0	47	0	511	0
listopad	3	0	67	1	19	0	30	0	87	0	34	0	18	0	258	1
studeni	1	0	2	0	10	0	26	0	50	0	11	0	13	1	131	1
prosinac	2	0	28	0	9	0	26	0	47	1	16	1	9	0	137	2
ukupno	24	0	329	1	146	0	294	1	769	3	213	1	177	1	1952	7

Slika 7. Broj oboljelih od COVID-19 po kalendarskim mjesecima u 2024. godini u Istarskoj županiji

Tablica 7. Dobna distribucija oboljelih/umrlih od COVID-19 u 2024. godini po epidemiološkim područjima u Istarskoj županiji

epidemiološko područje	0-1 god.		1-6 god.		7-14 god.		15-19god.		20-29 god.		30-59 god.		60+ god.		ukupno	
	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U
Buzet	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	13	0	10	0	24	0
Labin	15	0	18	0	20	0	2	0	24	0	111	1	139	0	329	1
Pazin	6	0	18	0	7	0	6	0	13	0	61	0	35	0	146	0
Poreč	10	0	18	0	14	0	12	0	30	0	123	1	87	0	294	1
Pula	43	0	87	0	38	0	22	0	41	0	311	0	227	3	769	3
Rovinj	2	0	1	0	10	0	4	0	22	0	106	0	68	1	213	1
Umag	2	0	14	0	11	0	4	0	14	0	87	0	45	1	177	1
Ukupno	78	0	156	0	100	0	50	0	145	0	812	2	611	5	1952	7

MORBILLI, RUBEOLA, PAROTITIS EPIDEMICA

U 2024. godini nije bilo prijava ospica, crljenke i zaušnjaka.

VARICELLA, HERPES ZOSTER

Vodene kozice i herpes zoster ustaljeno su bile najčešće bolesti među prijavljenim zaraznim bolestima. U 2024. godini ove bolesti čine 19,8% od ukupnog broja prijavljenih zaraznih bolesti, pobol je 517,3/100000 stanovnika. Vodene kozice i herpes zoster prikazujemo zajedno zbog iste etiologije, radi se o dva klinička entiteta uzrokovana varicella zoster virusom.

Tablica 8. Varicella i herpes zoster u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. godine

godina	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG	UKUPNO
2015	116	100	68	172	684	124	200	1464
2016	25	133	271	201	249	257	43	1179
2017	15	95	86	207	428	212	168	1211
2018	22	226	166	102	549	183	263	1511
2019	28	262	226	131	214	96	66	1023
2020	57	39	35	118	150	19	31	449
2021	12	8	110	110	98	31	39	408
2022	120	18	245	227	328	24	35	997
2023	7	233	32	59	338	96	248	1013
2024	161	68	134	215	209	72	151	1010

PERTUSSIS

U 2024. zaprimljene su 63 prijave hripavca, što je manje u odnosu na 2023. godinu (63/164). Nisu registrirani smrtni ishodi oboljenja.

Tablica 9. Dobna distribucija oboljelih/umrlih od hripavca u 2024. godini po epidemiološkim područjima u Istarskoj županiji

epidemiološko područje	0-1 god.		1-6 god.		7-14 god.		15-19 god.		20-29 god.		30-59 god.		60+ god.		ukupno	
	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U
Buzet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Labin	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Pazin	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Poreč	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2	0	9	0
Pula	2	0	7	0	13	0	2	0	2	0	3	0	1	0	30	0
Rovinj	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0
Umag	0	0	1	0	5	0	2	0	0	0	8	0	1	0	17	0
Ukupno	4	0	13	0	20	0	6	0	2	0	14	0	4	0	63	0

ANGINA STREPTOCOCCICA, SCARLATINA

Streptokokna angina i šarlah su također u dužem vremenskom razdoblju među najučestalijim prijavljenim zaraznim bolestima. U 2024. godini su sa 12,9% udjela na 3. mjestu svih prijavljenih zaraznih bolesti i na 3. mjestu kapljično prenosivih zaraznih bolesti. U 2024. je broj prijave veći od prethodne godine (660/486). Pobol iznosi 334,6/ 100000 st.

Tablica 10. Streptokokna upala grla i šarlah u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024.g.

<i>Godina</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>	<i>UKUPNO</i>
2015	2	14	10	215	177	22	101	541
2016	4	14	46	155	208	43	117	587
2017	2	7	32	152	84	27	109	413
2018	0	6	26	92	67	21	81	293
2019	26	15	35	148	44	7	76	351
2020	13	5	10	20	8	3	26	85
2021	10	-	-	1	2	1	10	24
2022	2	1	54	42	47	12	51	209
2023	22	35	32	160	86	15	136	486
2024	14	35	104	201	99	24	183	660

PNEUMONIA, BRONCHOPNEUMONIA

Upala pluća zauzima 3. mjesto među kapljično prenosivim zaraznim bolestima, te 5. mjesto od 10 najčešćih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji.

U 2024. godini u Istarskoj županiji prijavljeno je 264 slučajeva pneumonije/bronhopneumonije.

Tablica 11. Pneumonia/bronchopneumonia u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. g.

<i>godina</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>	<i>UKUPNO</i>
2015	6	108	64	86	280	46	68	710
2016	5	90	34	81	164	41	32	447
2017	2	38	32	50	181	34	33	370
2018	4	65	28	78	136	32	44	387
2019	12	46	38	55	116	42	31	340
2020	22	10	20	44	74	20	20	210
2021	3	2	10	10	12	2	5	44
2022	1	6	11	14	31	1	20	84
2023	3	19	12	18	33	18	17	120
2024	4	17	37	27	74	54	51	264

INFLUENZA

U 2024. godini (sezona 2023/2024.) prijavljeno je 1127 slučajeva gripe.

Tablica 12. Influenza u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

<i>Godina</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>	<i>UKUPNO</i>
2015	205	1594	410	467	1043	408	339	4466
2016	37	192	74	214	133	152	53	855
2017	100	972	232	570	432	213	492	3011
2018	172	613	195	394	697	310	304	2685
2019	46	833	282	332	515	106	271	2385
2020	23	565	44	253	232	97	288	1502
2021	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	0	1	2	30	209	0	5	247
2023	94	234	30	581	396	12	116	1463
2024	60	223	93	331	159	81	180	1127

Tablica 13. Dobna distribucija oboljelih/umrlih od gripe u 2024. godini po epidemiološkim područjima u Istarskoj županiji

epidemiološko područje	0-1 god.		1-6 god.		7-14 god.		15-19 god.		20-29 god.		30-59 god.		60+ god.		ukupno	
	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U	O	U
Buzet	1	0	4	0	2	0	3	0	5	0	39	0	6	0	60	0
Labin	1	0	40	0	28	0	12	0	20	0	97	0	25	0	223	0
Pazin	3	0	66	0	10	0	0	0	1	0	15	0	2	0	93	0
Poreč	6	0	97	0	74	0	21	0	23	0	93	0	17	0	331	0
Pula	2	0	40	0	20	0	6	0	13	0	62	0	16	1	159	1
Rovinj	1	0	4	0	21	0	9	0	4	0	33	0	9	0	81	0
Umag	2	0	33	0	21	0	8	0	15	0	79	0	22	0	180	0
ukupno	11	0	284	0	176	0	59	0	81	0	418	0	114	1	1127	1

TUBERCULOSIS ACTIVA

U 2024. prijavljeno je 12 slučajeva, što je više od prethodne godine (12/11).

Tablica 14.

Novooboljeli od aktivne tuberkuloze u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

<i>Godina</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>	<i>UKUPNO</i>
2015	0	3	0	2	11	2	3	21
2016	0	1	0	6	14	2	3	26
2017	1	0	1	2	10	0	5	19
2018	0	1	1	1	12	3	5	23
2019	0	1	0	0	8	2	1	12
2020	0	2	0	2	7	0	0	11
2021	0	0	0	0	9	0	0	9
2022	0	2	0	5	4	1	0	12
2023	0	0	1	1	7	2	0	11
2024	0	0	1	5	5	1	0	12

Tablica 15.

Broj prijava aktivne TBC u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

<i>godina</i>	<i>novooboljeli</i>	<i>incidencija na 100000 stanovnika</i>
2015	21	11,1
2016	26	12,5
2017	19	9,1
2018	23	11,0
2019	12	5,8
2020	11	5,2
2021	9	4,6
2022	12	6,1
2023	11	5,6
2024	12	6,1

Tablica 16.

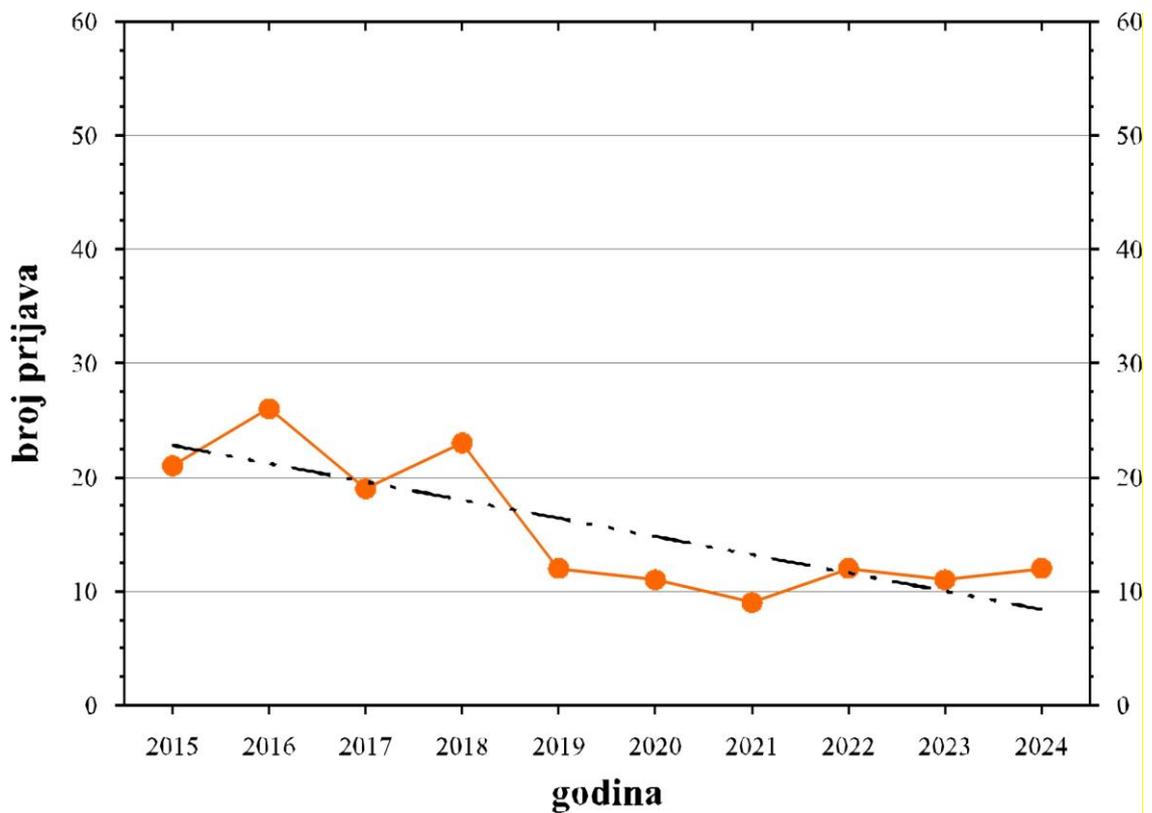
Oboljeli od tuberkuloze 2024. godine u Istarskoj županiji, prema glavnoj dijagnozi

<i>glavna dijagnoza</i>	<i>apsolutni broj</i>	<i>%</i>
TBC pluća	11	91,7
TBC limfnog čvora	1	8,3
UKUPNO	12	100,0

Tablica 17. Novooboljeli od tuberkuloze svih oblika od 2015. do 2024. godine u Istarskoj županiji kod kojih je bolest dokazana bakteriološki

<i>godina</i>	<i>novooboljeli</i>	<i>BK+*</i>	<i>BK+ %</i>
2015	21	13	61,9
2016	25	21	84,0
2017	19	18	94,7
2018	23	21	91,3
2019	12	11	91,7
2020	11	11	100,0
2021	9	9	100,0
2022	12	12	100,0
2023	11	8	72,7
2024	12	10	83,3

*BK+ = uzorak pozitivan u kulturi ili mikroskopski pozitivan prema kriterijima u Naputku za suzbijanje i sprečavanje tuberkuloze (“Narodne novine” br. 70/98).

Slika 8. Kretanje bolesnika s aktivnom TBC svih organa u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. godine

U 2024. godini u Laboratorij za tuberkulozu Službe za mikrobiologiju NZZJZ IŽ na obradu je dostavljeno 1347 uzoraka, što je više u odnosu na prethodnu godinu (1347/1210).

Najčešće dostavljeni uzorci su sputum, bronhoskopski uzorci, urin i lavat želuca, dok su ostali dostavljeni uzorci višestruko rjeđi.

Tablica 18. Vrsta i broj primljenih uzoraka i rezultati pretraga na tuberkulozu u 2024. godini

Vrsta uzorka	Ukupno	Direktna mikroskopija			Kultivacija			
		poz. TBC	poz. NTM	neg.	poz. TBC	poz. NTM	neg.	Infi-cirani
Sputum	841	88	6	825	14	17	798	12
Bronhoskopski uzorci	242	2	-	240	7	1	234	-
Urin	196	-	-	-	-	-	193	3
Pleuralni punktati	48	-	-	1	1	-	47	-
Lavat želuca	2	-	-	2	-	-	2	-
Likvor	4	-	-	4	-	-	4	-
Krv	2	-	-	-	-	-	2	-
Ascites	-	-	-	-	-	-	-	-
Punktati	3	-	-	3	-	-	3	-
Žuč	1	-	-	1	-	-	1	-
Intraoperativni uzorak	1	-	-	1	-	-	1	-
Bris:								
-rane	1	-	-	1	-	-	1	-
- usna šupljine	1	-	-	1	-	-	1	-
- ždrijela	3	-	-	3	-	-	3	-
UKUPNO	1347	10	6	1082	22	18	1292	15

4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI

U 2024. godini je u Istarskoj županiji prijavljeno 860 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti. Pobol je 440/100 000 stanovnika što je više u odnosu na prethodnu godinu (440/371).

U razdoblju od 2015. do 2019. godine udio crijevnih zaraznih bolesti među prijavama zaraznih bolesti kretao se od 26,0% do 35,0%.

Od 2020. godine, indirektno zbog pandemije COVID 19, dolazi do naglog pada udjela crijevnih zaraznih bolesti u odnosu na sve prijavljene zarazne bolesti (1,5%-5,8%).

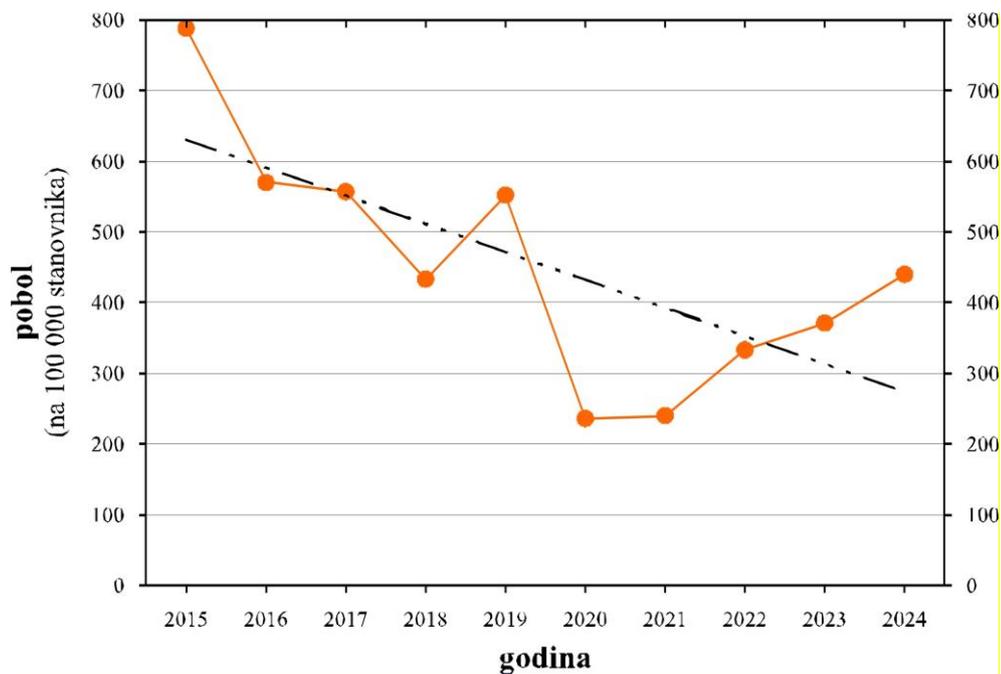
U 2024. se ponovno registrira porast prijave crijevnih zaraznih bolesti

Tablica 19. Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. godine

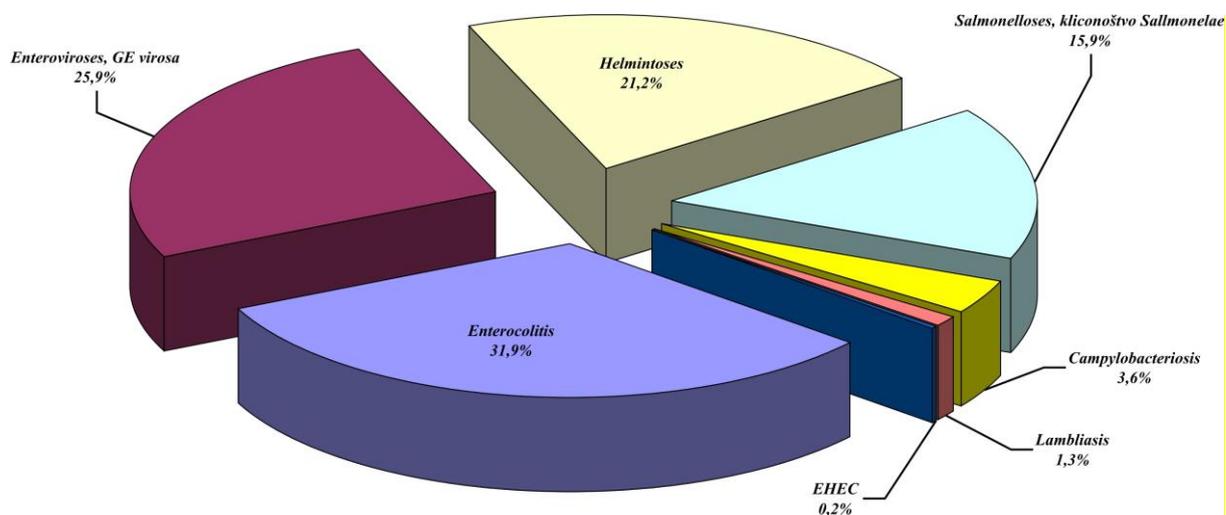
<i>godina</i>	<i>broj prijava</i>	<i>% udio u prijavama zaraznih bolesti</i>	<i>pobol na 100.000 st.</i>
2015	1639	33,9	788
2016	1187	29,8	570
2017	1159	32,4	557
2018	900	26,0	433
2019	1149	35,0	552
2020	495	5,8	236
2021	471	1,5	240
2022	669	1,5	343
2023	742	11,8	371
2024	860	16,8	440

Tablica 20. Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2024. godini

<i>bolest</i>	<i>broj prijava</i>	<i>%</i>
Enterocolitis	274	31,9
Enteroviroses, GE virosa	223	25,9
Helmintoses	182	21,2
Salmonellosis, kliconoštvo Sallmonelae	137	15,9
Campylobacteriosis	31	3,6
Lambliasis	11	1,3
EHEC	2	0,2
Ukupno	860	100,0

Slika 9. Kretanje pobola od crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. godine

Slika 10. Udio pojedinih crijevnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2024. godini

ENTEROCOLITIS ACUTA, ENTEROVIROSIS, GASTROENTERITIS ACUTA

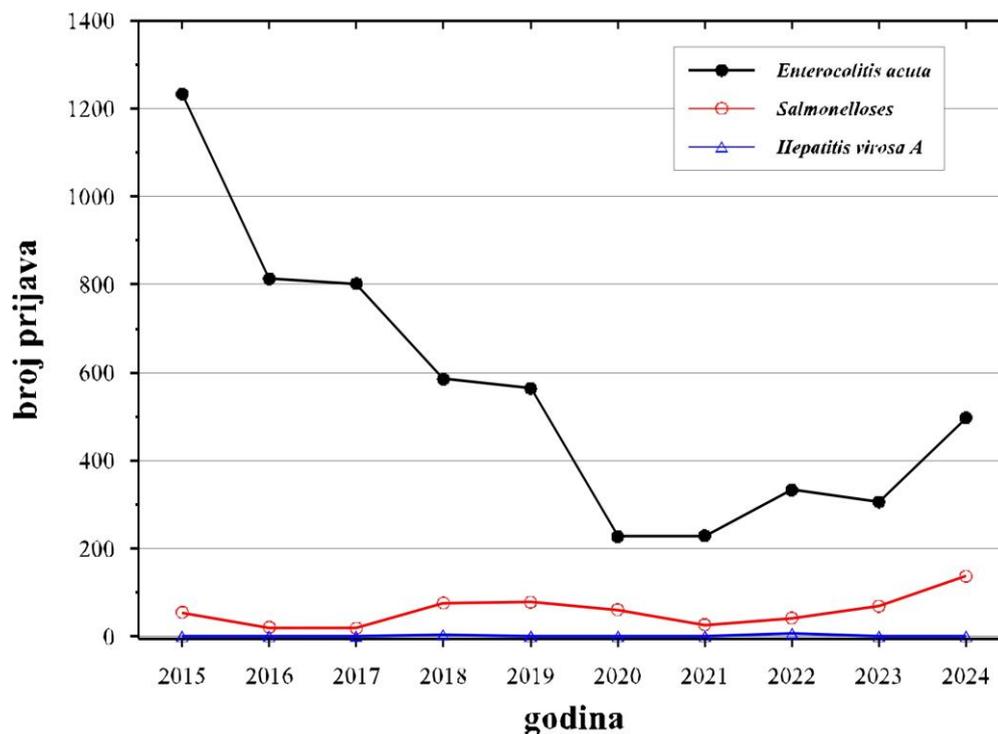
Akutni enterokolitis (nepoznatog uzročnika i na temelju kliničke slike) je najčešća bolest iz grupe crijevnih zaraznih bolesti (udio 31,9%). Tijekom proteklih višedesetljetnih razdoblja bila je jedna od najčešće prijavljenih zaraznih bolesti. U 2024. godini registrirano je 274 slučajeva. Pobol od akutnog enterokolitisa u 2024. godini je nizak i iznosi 140,3/100 000 stanovnika.

U proširenom obuhvatu se prijave enteroviroza i akutnog gastroenteritisa također ubrajaju u klinički entitet enterokolitisa; uglavnom se u sva tri entiteta radi o oboljenjima virusne etiologije, ali sa različito registriranim MKB šiframa u prijavama zarazne bolesti (A09.0, B04.0, B04.4).

Ukupan broj prijava akutnog enterokolitisa, enteroviroza i akutnog gastroenteritisa u 2024. godini iznosi 497; ukupni pobol je i nadalje nizak u odnosu na višegodišnje razdoblje i iznosi 254,6/100 000 stanovnika.

Tablica 21. Enterocolitis ac., enterovirose i gastroenteritis ac. u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. godine

<i>Godina</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>	<i>UKUPNO</i>
2015	79	211	63	259	217	135	269	1233
2016	53	166	53	114	116	105	206	813
2017	31	267	44	94	114	70	182	802
2018	15	160	20	99	75	78	138	585
2019	28	179	17	81	67	50	142	564
2020	14	62	13	25	36	8	69	227
2021	2	13	28	76	10	11	90	230
2022	10	6	34	83	83	11	106	333
2023	23	21	11	40	44	8	159	306
2024	33	41	19	135	76	32	161	497

Slika 11. Kretanje najčešćih crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. godine

HELMINTOSES

Unatrag više godina registrira se i prijavljuje veći broj slučajeva helmintijaze. U 2024. godini prijavljena su 182 slučaja; što ovu crijevnu infestaciju smješta na 7. mjesto među svim prijavljenim zaraznim bolestima s udjelom od 3,6%, te na 3. mjesto među registriranim crijevnim zaraznim bolestima.

U odnosu na 2023. broj prijava helmintoza je 30% veći (182/122).

CAMPYLOBACTERIOSIS

Iako uz salmoneloze spada u grupu antropozoonoza, kampilobakterioza se također opisuje u poglavlju crijevnih infekcija.

U 2024. godini je na području Istarske županije registriran 31 slučaj oboljenja što predstavlja četverostruko povećanje broja prijava u odnosu na 2023. godinu (31/7).

U svim prijavljenim slučajevima radi se o izoliranim oboljenjima, bez epidemiološke povezanosti.

TOXOINFECTIO ALIMENTARIS

Probavni poremećaj neutvrđene etiologije izazvan kontaminiranom hranom prijavljuje se kao toxoinfectio alimentaris (trovanje hranom).

U 2024. godini nije registrirana ni jedna prijava trovanja hranom.

SALMONELLOSES

Iako spadaju u antropozoonoze, zbog karakteristične se kliničke slike i puta prijenosa salmoneloze uključuju u grupu crijevnih zaraznih bolesti.

Salmoneloze su na 4. mjestu među crijevnim zaraznim bolestima, a u 2024. godini se salmoneloze i kliconoštvo salmonele nalaze na 8. mjestu među 10 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti.

Tablica 22. Salmoneloze i kliconoštvo salmonele u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

<i>Godina</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>	<i>UKUPNO</i>
2015	2	10	-	3	36	2	2	55
2016	1	14	-	-	5	-	1	21
2017	3	-	-	-	10	6	-	19
2018	0	5	1	8	50	6	6	76
2019	1	14	6	9	35	9	4	78
2020	-	8	2	13	34	2	2	61
2021	-	1	1	-	22	1	2	27
2022	1	2	3	2	27	6	1	42
2023	6	2	7	14	30	8	2	69
2024	6	3	14	16	78	9	11	137

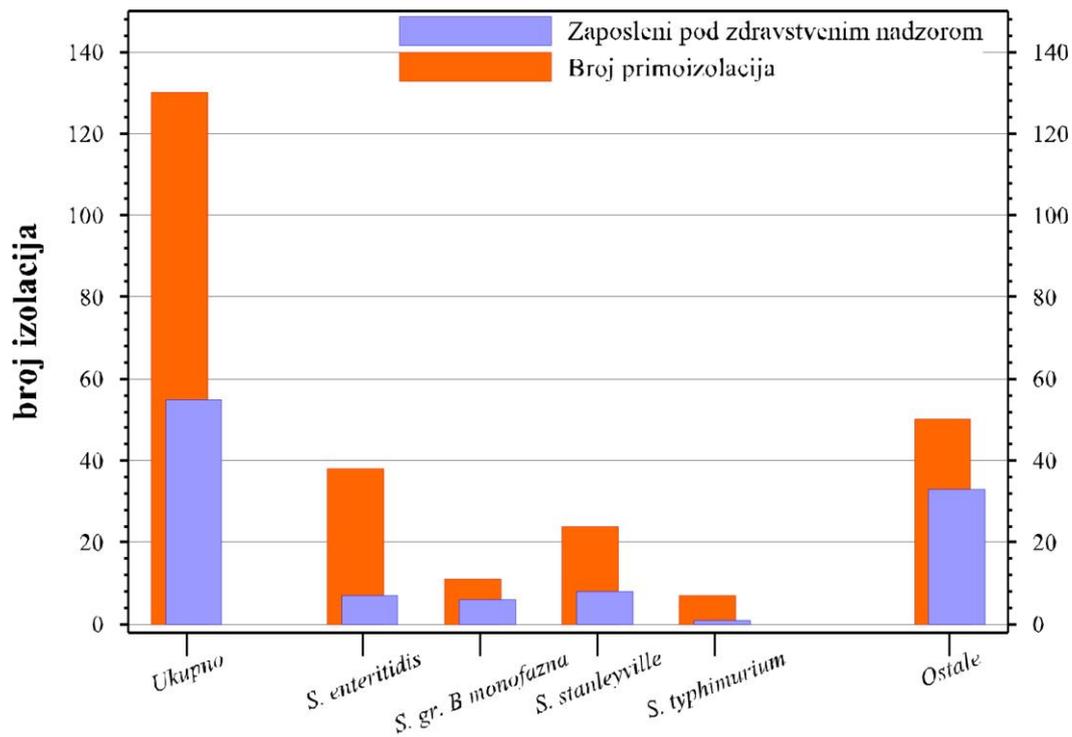
U 2024. godini najčešće izolirana Salmonela u Službi za mikrobiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije bila je *S. enteritidis* (29,2% svih izolacija). Drugo mjesto po izolaciji pripada *S. Stanleyville* (18,5%) dok treće mjesto zauzima *S. grupe B monofazna* (8,5%). *S. typhimurium* se sa 5,4% nalazi na 4. mjestu primoizolacija.

Od ukupnog broja primoizolacija 55 osoba bilo je među zaposlenima koji su pod obveznim zdravstvenim nadzorom zbog profesionalnog kontakta s namirnicama, što čini visokih 42,3% svih primoizolacija.

Broj primoizolacija među osobama u radu sa živežnim namirnicama 2024. dvostruko je veći u odnosu na 2023. godinu (55/28).

Tablica 23. Primoizolacije salmonela u IŽ u razdoblju od 2020. do 2024. god.

SEROTIP		UKUPNO					ZAPOSLENI POD ZDR. NADZOROM				
		2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
	SALMONELLAE UKUPNO	61	69	50	88	130	9	6	23	28	55
1	S. abony	-	-	-	1		-	-	-	1	
2	S. afula	1	1	-	-		-	1	-	-	
3	S. agona	3	1	1	1	6	1	1	1	-	5
4	S. anatum	-	-	-	1		-	-	-	-	
5	S. bovismorbific ans	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
6	S. brandenberg	2	1	-	-		-	-	-	-	
7	S. chester	-	-	-	2		-	-	-	1	
8	S. coeln	4	2	-	2	3	1	-	-	-	1
9	S. eastbourne	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1
10	S. edinburg	-	-	1	-		-	-	1	-	
11	S. enteritidis	12	28	16	34	38	1	-	2	6	7
12	S. fyris	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
13	S. gatuni	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
14	S. goldcoast	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1
15	S. gr. B monofazna	8	4	3	7	11	-	1	1	4	6
16	S. grupe C	1	1	-	-		-	-	-	-	
17	S. gr. C tchiongwe	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
18	S. grupe D	-	1	-	-		-	-	-	-	
19	S. grupe E	-	-	-	1		-	-	-	1	
20	S. hadar	-	-	-	1		-	-	-	-	
21	S. infantis	-	1	3	1	4	-	1	3	1	-
22	S. idikan	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
23	S. kedogou	-	-	1	-	6	-	-	1	-	5
24	S. kentucky	-	-	-	1		-	-	-	1	
25	S. kottbus	-	2	-	-	1	-	-	-	-	1
26	S. kisii	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
27	S. mbandaka	-	-	-	1		-	-	-	1	
28	S. napoli	3	-	1	-	4	-	-	1	-	1
29	S. newport	1	-	-	-	3	-	-	-	-	3
30	S. ordonez	-	-	1	-		-	-	1	-	
31	S. strathcona	1	-	-	-	5	-	-	-	-	1
32	S. seftenberg	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
33	S. rissen	-	-	-	1		-	-	-	1	
34	S. tennessee	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
35	S. salford	-	-	-	1		-	-	-	-	
36	S. sandiego	1	-	-	1	1	1	-	-	1	1
37	S. stanley	6	-	1	3		-	-	-	-	
38	S. stanleyville	2	10	3	13	24	1	-	-	7	8
39	S. thompson	6	13	5	1	3	3	2	3	1	1
40	S. typhimurium	3	2	8	13	7	-	-	3	2	1
41	S. umblio	1	1	-	-	2	1	-	-	-	2
42	S. veneziana	-	-	-	1		-	-	-	-	
43	S. virchow	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1
44	S. welterreden	-	-	2	-		-	-	2	-	
45	S. worthington	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
46	S. zaiman	2	-	-	1		-	-	-	-	

Slika 12. Najčešće izolirane Salmonellae u Istarskoj županiji u 2024. godini

HEPATITIS VIROSA A

Duži niz godina registrira se vrlo niski pobol od virusnog hepatitisa A, sa izuzetkom 2018. godine u kojoj je registrirano 5 epidemiološki povezanih slučajeva, te 2022. godine sa 8 prijavljenih slučajeva.

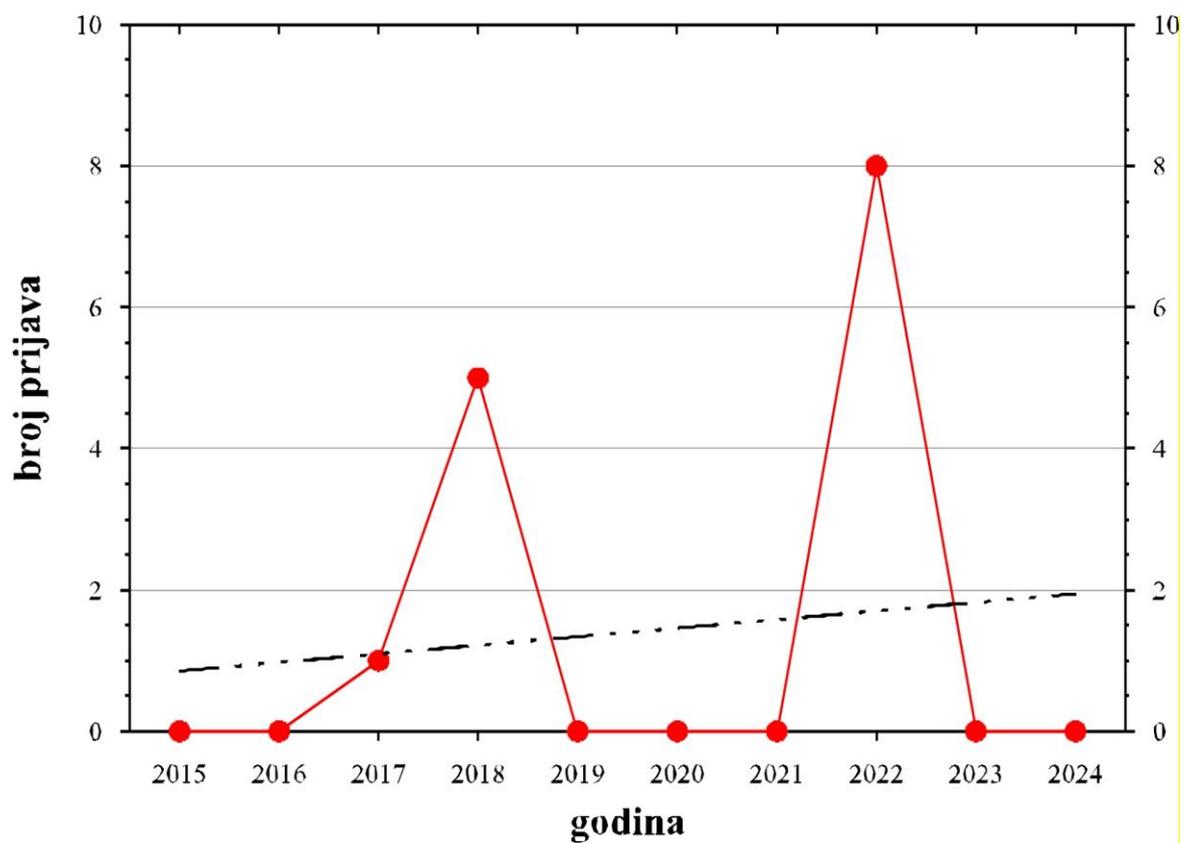
U 2024. godini nije registriran ni jedan slučaj akutnog hepatitisa A.

Tablica 24. Hepatitis virusa tipa A u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima u razdoblju od 2015. do 2024. godine

<i>godina</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>	<i>UKUPNO</i>
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	1	1
2018	-	-	-	3	1	-	1	5
2019	-	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	-	1	3	-	3	-	1	8
2023	-	-	-	-	-	-	-	-
2024	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablica 25. Hepatitis A u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

<i>godina</i>	<i>broj</i>	<i>%</i>	<i>pobol na 100. 000 st.</i>
2015	-	-	-
2016	-	-	-
2017	1	0,08	0,5
2018	5	0,15	2,4
2019	-	-	-
2020	-	-	-
2021	-	-	-
2022	8	0,18	4.1
2023	-	-	-
2024	-	-	-

Slika 13. Hepatitis A u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

5. ANTROPOZOONOZE

FEBRIS Q

U 2024. godini nije prijavljen niti jedan slučaj oboljenja.

Praćenjem unatrag dva desetljeća registrirana su dva sporadična nepovezana slučaja.

TOXOPLASMOSIS

Toksoplazmoza je antropozoonoza koja ima osobit epidemiološki značaj u trudnoći. Parazitonoše su kućni ljubimci i domaće životinje (mačke, psi, ovca, koza, govedo). Kontakt s navedenim životinjama može rezultirati zaražavanjem trudnice, te posljedičnim malformacijama ploda. Važna mjera zaštite od ove bolesti i njenih komplikacija je testiranje trudnica na antitijela; u slučaju negativnog nalaza preporučaju se pojačane higijenske mjere i izbjegavanje kontakta sa potencijalnim rezervoarima uzročnika.

U 2024. godini u Službi za mikrobiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo obrađeno je 1780 uzoraka. Kod jedne osobe utvrđen je povišen titar IgM antitijela u krvi metodom ELISA/ELFA, što indicira akutnu infekciju; u registru zaraznih bolesti nije bilo prijavljenih slučajeva. U odnosu na 2023. godinu pretraženo je manje uzoraka (1780/1853).

FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALE

U 2024. nema prijavljenih slučajeva virusne hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom.

RABIES

U Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Istarske županije u Puli te u Službama za epidemiologiju Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Rovinj i Umag provodi se nadzor i cijepljenje u svrhu zaštite ljudi od bjesnoće.

Broj osoba upućenih u antirabične ambulante u 2024. godini gotovo je jednak broju upućenih prethodne godine (151/150). Ukupno je postekspozicijski tretirana 21 osoba (13,9% ozlijeđenih osoba u riziku od bjesnoće)

Tablica 26. Broj osoba cijepljenih protiv bjesnoće u Istarskoj županiji u 2024. godini

<i>broj pregledanih osoba iz grupe rizika:</i>		<i>broj tretiranih</i>		
		cjepivom	cjepivom + serumom	ukupno
"A"	-	-	-	-
"B"	-	-	-	-
"C"	50	14	7	21
"D"	101	-	-	-
ukupno	151	14	7	21

Tablica 27. Distribucija prema životinjama zbog kojih su postekspozicijski tretirane ozlijeđene osobe u Istarskoj županiji u 2024. i 2023. godini

<i>ugriz životinje ili kontakt</i>	<i>2024.</i>	<i>2023.</i>
Domaće životinje		
pas	7	8
mačka	2	2
Divlje životinje		
miš	-	-
štakor	3	-
puh	-	2
šišmiš	8	5
lisica	-	1
majmun	1	-
Ukupno	21	18

Zahvaljujući provođenju oralne vakcinacije lisica nastavlja se dugogodišnji period u kojem se ne registrira bjesnoća među divljim i/ili domaćim životinjama.

Provedbenom uredbom Komisije Europske unije (2021/620) od 16. travnja 2021. godine RH službeno je postala zemlja slobodna od bjesnoće (Rabies free country).

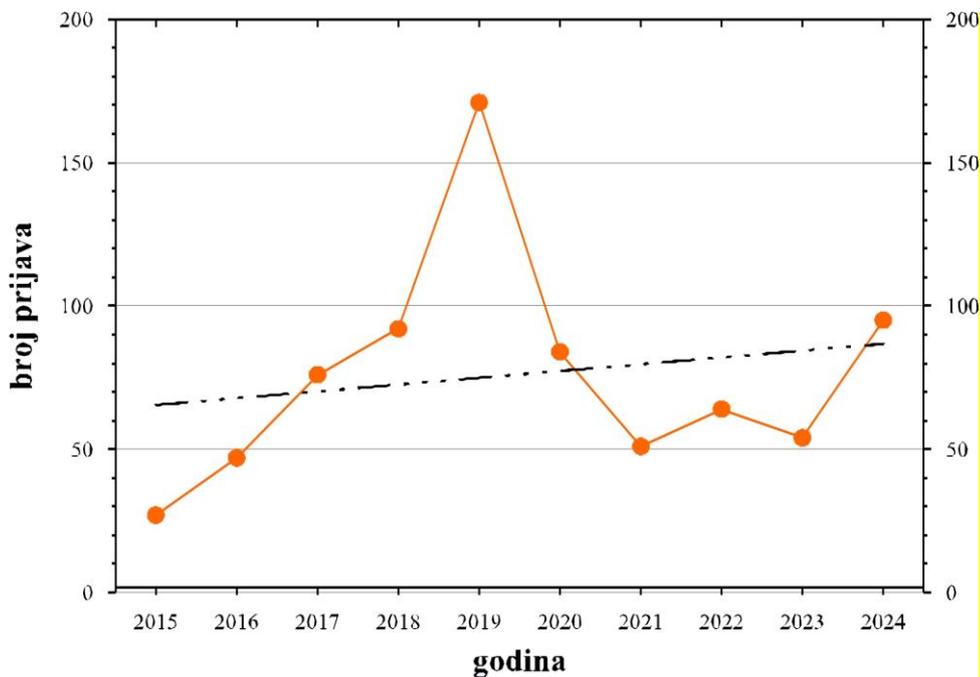
6. PARAZITARNE BOLESTI

SCABIES

Unatrag desetak godina prijavljuje se veći broj slučajeva svraba. U 2024. godini prijavljeno je 95 slučajeva, što ovu kožnu parazitozu smješta na 9. mjesto među prijavljenim zaraznim bolestima, sa udjelom od 1,8%.

Tablica 28. Broj prijava svraba u Istarskoj županiji u razdoblju od 2014. do 2024. godine

<i>godina</i>	<i>broj prijava</i>
2014	43
2015	27
2016	47
2017	76
2018	92
2019	171
2020	84
2021	51
2022	64
2023	54
2024	95

Slika 14. Broj prijava svraba u Istarskoj županiji u razdoblju od 2014. do 2024. godine

7. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI

U spolno prenosive zarazne bolesti ubrajaju se sifilis, gonoreja, klamidijaza i ostale spolno prenosive bolesti (SPB) koje se prenose direktnim kontaktom, te krvno prenosive bolesti (virusni hepatitis tipa B i C, te HIV nosilaštvo/AIDS bolest).

U 2024. godini u Istarskoj županiji registrirano je 25 prijava spolno prenosivih bolesti, bez uključenih podataka za HIV/AIDS bolest.

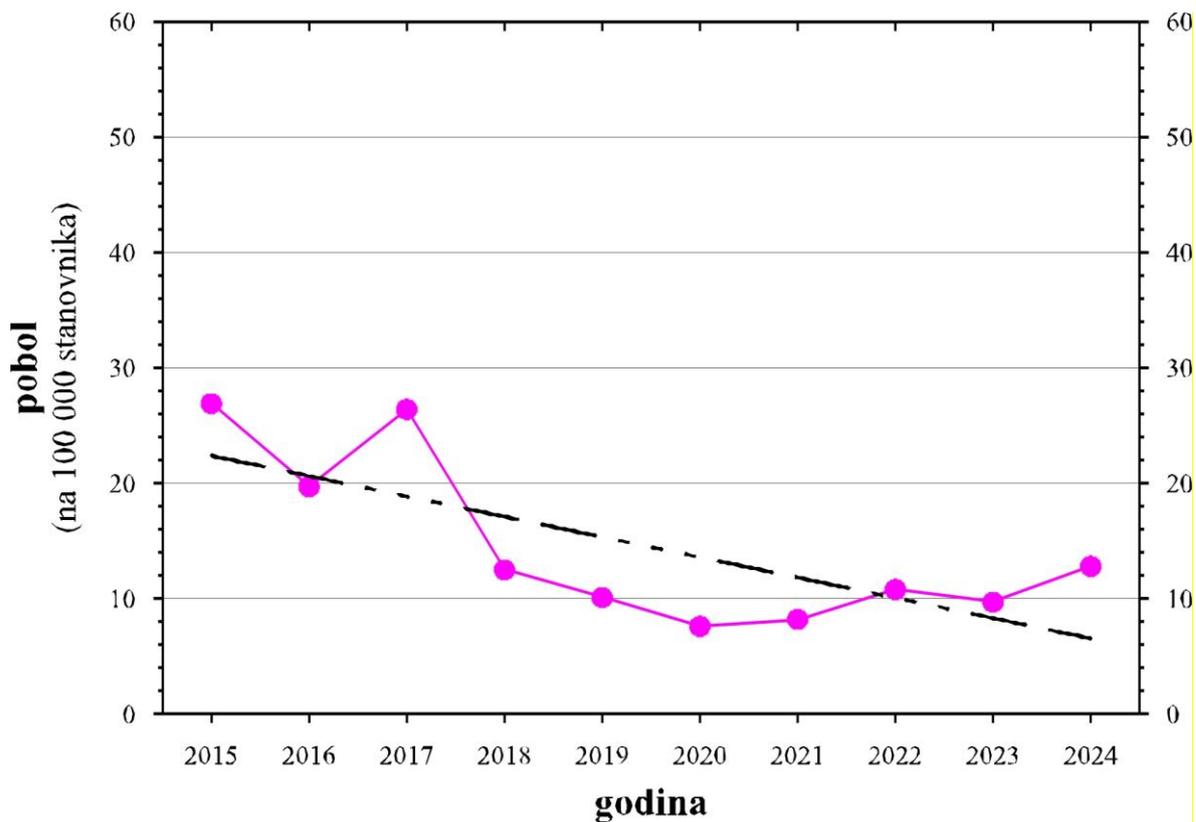
U odnosu na 2023. godinu veći je broj prijava spolno prenosivih bolesti (25/19). Udio SPB (bez uključenih podataka za HIV/AIDS bolest) u ukupnom broju prijava zaraznih bolesti iznosi 0,5%, pobol iznosi 9,7/100.000 st.

U prošloj godini prijavljen je 1 slučaj gonoreje, registrirano je 5 slučajeva sifilisa, te 8 slučajeva klamidijaze. Prijavljeno je 6 slučajeva akutnog hepatitisa B, 2 slučaja virusnog C hepatitisa, te 3 slučaja nosilaštva HCV (anti HCV poz.).

Prema podacima Registra za HIV/AIDS (HZJZ) u Istarskoj županiji je u 2024. registrirano 9 novootkrivenih HIV pozitivnih osoba.

Tablica 29. Spolno prenosive bolesti u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. godine

<i>godina</i>	<i>broj oboljelih</i>	<i>pobol na 100.000 st.</i>
2015	56	26,9
2016	42	19,7
2017	55	26,4
2018	26	12,5
2019	21	10,1
2020	16	7,6
2021	16	8,2
2022	21	10,8
2023	19	9,7
2024	25	12,8

Slika 15. Kretanje spolno prenosivih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2015. do 2024. godine

Tablica 30. Broj prijavljenih spolno prenosivih zaraznih bolesti (bez HIV-a, HBV i HCV infekcije) u razdoblju od 2015. do 2024. godine u Istarskoj županiji

<i>godina</i>	<i>Gonorrhoea</i>	<i>Syphilis</i>	<i>Chlamydia i ostale STD</i>
2015	1	-	35
2016	2	2	21
2017	1	8	35
2018	-	1	10
2019	-	2	6
2020	1	1	2
2021	-	1	4
2022	-	1	2
2023	1	7	9
2024	1	5	8

HIV/AIDS

Krajem svake kalendarske godine republički Registar za dostavlja podatke o nosilaštvu HIV-a i oboljelima od AIDS-a na republičkoj i županijskim razinama.

U razdoblju 1985-2024. godine u Republici Hrvatskoj su registrirane 2209 osobe sa nosilaštvom HIV infekcije, od kojih su 652 osobe (29,5%) oboljele od AIDS-a. Kod 395 osoba sa nosilaštvom HIV-a (17,9%) registriran je smrtni ishod.

U navedenom je razdoblju među 2209 osoba sa nosilaštvom HIV-a u RH njih 114 sa područja Istarske županije (udio IŽ u RH 5,2%); od tih 114 osoba je 37 osoba razvilo AIDS (32,5%), a 18 osoba sa nosilaštvom HIV-a je umrlo (15,8%).

U ukupnom broju osoba sa nosilaštvom HIV-a u RH koje su razvile AIDS udio IŽ iznosi 1,2%; dok u ukupnom broju osoba umrlih sa nosilaštvom HIV-a udio IŽ iznosi 0,8%.

Postotci oboljelih od AIDS-a među nosiocima HIV-a su u IŽ nešto su viši u odnosu na RH (32,5%:29,5%). U IŽ nešto je niži postotak udjela osoba umrlih sa nosilaštvom HIV-a (15,8%:17,9%).

Analiza podataka za IŽ govori da je, za period 1985-2024. 86% osoba sa nosilaštvom HIV-a muškog, a 14,0% osoba ženskog spola.

Dominantan put prijenosa je MSM put prijenosa (56,1%), heteroseksualni put prijenosa iznosi 28,0%. 5,3% otkrivenih nosilaca HIV-a čine korisnici intravenoznih sredstava ovisnosti.

Kod 7,9% nosilaca HIV-a u IŽ nepoznat je put prijenosa.

Distribucija prema dobi u kojoj je utvrđeno nosilaštvo HIV-a kod ukazuje da je kod 42,2% osoba nosilaštvo HIV-a otkriveno u dobi 20-34 godina, a kod 26,3% u dobi 35-44 godina.

Tablica 31. Registrirani godišnji broj zaraženih HIV-om, smrti osoba sa nosilaštvom HIV-a, oboljelih od AIDS-a, te smrti osoba od AIDS-a u IŽ u razdoblju od 1985. do 2024. godine

<i>godina</i>	<i>HIV+</i>	<i>broj smrti HIV+</i>	<i>oboljeli od AIDS-a</i>	<i>broj smrti od AIDS-a</i>
1985	1			
1986	2			
1987	5		1	
1988	3		1	
1989		1		
1990	1	1	2	
1991	1	1	1	1
1992	2		1	
1993	1	1		1
1994	3		2	
1995				
1996	1			
1997		2	1	2
1998	1			
1999	6	1	2	1
2000	1		2	
2001	2	1	1	1
2002	1		1	
2003	2			
2004				
2005	1	1	1	
2006	3			
2007			1	
2008	5	1	1	1
2009		1	1	
2010	1			
2011	7	1	5	1
2012	1		1	
2013	4		2	
2014	1			
2015	6	2	2	2
2016	3			
2017			1	
2018	6		1	
2019	4	2		2
2020	5	1	-	
2021	4	1	3	1
2022	11			
2023	10		1	
2024	9		2	
ukupno	114	18	37	13

Tablica 32. Spolna distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985-2024. godine)

<i>spol</i>	<i>broj</i>	<i>%</i>
M	98	86,0
Ž	16	14,0
ukupno	114	100,0

Tablica 33. Distribucija HIV+ osoba u Istarskoj županiji (1985-2024.) po dobi u vrijeme otkrivanja HIV nosilaštva

<i>dob</i>	<i>ukupno</i>	<i>%</i>
15-19	3	2,6
20-24	11	9,8
25-29	13	11,4
30-34	24	21,1
35-39	16	14,0
40-44	14	12,3
45-49	9	7,9
50-54	7	6,1
55-59	4	3,5
60-64	3	2,6
65+	3	2,6
nepoznato	7	6,1
ukupno	114	100,0

Tablica 34. Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985-2024. godine) prema vjerojatnom putu prijenosa zaraze

<i>vjerojatni put prijenosa infekcije</i>	<i>broj</i>	<i>%</i>
MSM put prijenosa	64	56,1
Heteroseksualni put prijenosa	32	28,0
Injektiranje sredstava ovisnosti	6	5,3
Oboljeli od hemofilije – zaraženi pripravcima krvi	3	2,7
Nepoznato	9	7,9
ukupno	114	100,0

HEPATITIS VIROSA TIPA B I HEPATITIS VIROSA TIPA C

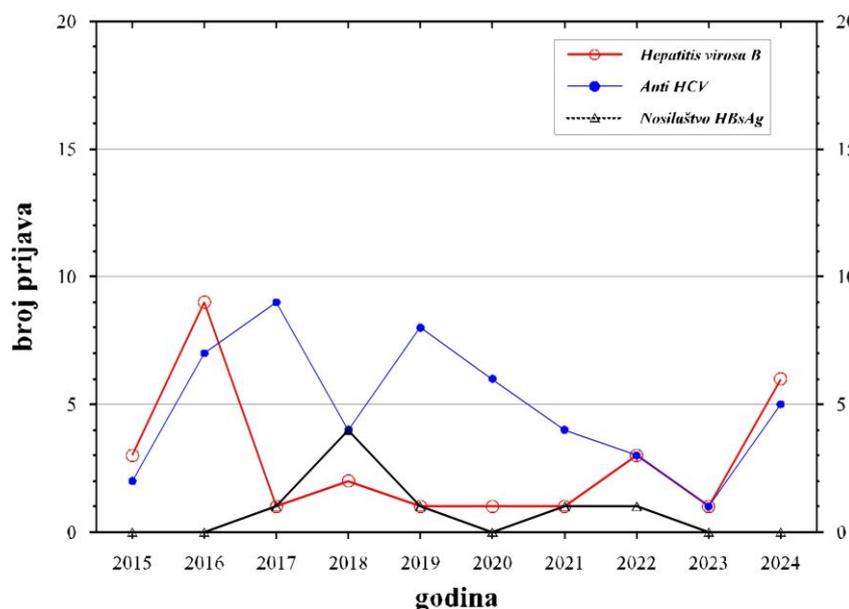
Serološko dijagnosticiranje i registriranje virusnog hepatitisa tipa B počinje od 1982. godine, a nosilaštvo HBsAg 1987. godine. Virusni hepatitis tipa C u RH se dijagnosticira i prijavljuje od 1992. godine. HBV i HCV infekcije ubrojene su u spolno prenosive bolesti jer je to jedan od mogućih načina prijenosa ovih krvno prenosivih bolesti. Znanstveno je spolni put prijenosa HC virusa izražen u manjoj mjeri nego prijenos HB virusa.

Unatoč razlikama u dijagnozi kod prijavljivanja (HC virusa ac., HC chr., Anti HCV poz.) naknadna anketiranja upućuju da se ne radi o akutnim infekcijama, već o otkrivanju protutijela na HCV infekciju, uglavnom u nedeterminiranom prethodnom razdoblju.

U 2024. godini prijavljeno je 6 slučajeva oboljenja od akutnog B hepatitisa, nije bilo prijava nosilaštva HbsAg, registrirano je 5 slučajeva nosilaštva HCV (anti HCV poz. osobe)

Tablica 35. Broj prijava virusnog hepatitisa tipa B i C u Istarskoj županiji (2015-2024.)

godina	Hepatitis virusa B	Nosilaštvo HBsAg	Anti HCV+
2015	3	-	3
2016	9	-	7
2017	1	1	9
2018	2	4	4
2019	1	1	8
2020	1	-	6
2021	1	1	4
2022	3	1	3
2023	1	-	1
2024	6	-	5

Slika 16. Kretanje broja oboljelih od virusnog hepatitisa tipa B i C, te nosilaštva HBsAg u Istarskoj županiji od 2015. do 2024. Godine

8. TRANSMISIVNE (VEKTORSKE) BOLESTI

LYME – BORRELIOSIS

U 2024. godini prijavljeno je 16 slučajeva lajmske bolesti, što je nešto više u odnosu na broj prijave u 2023. godini (16/12). Lajmsku bolest uzrokuje bakterija *Borrelia burgdorferi*, prenosi se ubodom krpelja, te ima tipično sezonsko javljanje od lipnja do kolovoza (nerijetko od svibnja do listopada). Najčešće se prijavljuje na temelju kliničke slike (erythema migrans).

RICKETTSIOSES

U 2024. godini nije prijavljen niti jedan slučaj rikecije.

9. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI

U Istarskoj županiji je tijekom 2024. godine prijavljeno 7 epidemija zaraznih bolesti.

Tablica 36. Prikaz prijavljenih epidemija tijekom 2024. na području Istarske županije

mjesto	vrijeme	bolest	uzročnik	broj oboljelih	broj izloženih	izvor zaraze	put prijenosa
LABIN (dom za odrasle osobe)	siječanj 2024.	Scabies	Sarcoptes scabiei	4 korisnika smještaja	85	- dokazan: 2 nepovezana zaražena korisnika	direktni i indirektni kontakt
LABIN (dječji vrtić)	siječanj 2024.	Scarlatina	β hemolitički streptokok gr.A	5 polaznika vrtićke grupe	24	- vjerojatan: oboljelo dijete	kapljično kontaktni
LABIN (dječji vrtić)	veljača 2024.	Scarlatina	β hemolitički streptokok gr.A	5 polaznika vrtićke grupe	22	- vjerojatan: oboljelo dijete	kapljični kontaktni
POREČ (hotel)	travanj 2024.	Gastroenteritis acuta	nepoznato	13 učenika OŠ na školskoj ekskurziji	90	- vjerojatan: zaraženi učenik prije polaska na školski izlet	kapljični kontaktni
PULA (dom za odrasle osobe)	travanj 2024.	Gastroenteritis acuta	nepoznato	12 korisnika i djelatnika doma za odrasle osobe	55	- vjerojatan: zaraženi posjetitelj	direktni i indirektni kontakt
POREČ (hotel)	srpanj 2024.	Gastroenteritis acuta	nepoznato	12 obiteljski i smještajno povezanih gostiju hotela	440	- vjerojatan: zaraženi gost hotela	direktni i indirektni kontakt
LABIN (dom za odrasle osobe)	kolovoz 2024.	COVID-19	SARS CoV-2	25 korisnika i članova osoblja doma za starije osobe	73	- vjerojatan: posjetitelj ili djelatnik doma za starije osobe	kapljični kontaktni

Tablica 37. Broj epidemija u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima u 2024. godini

<i>epidemiološko područje</i>	<i>broj epidemija</i>
BUZET	-
LABIN	4
PAZIN	-
POREČ	2
PULA	1
ROVINJ	-
UMAG	-
UKUPNO	7

10. CIJEPNI OBUHVATI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Dugogodišnja provedba Nacionalnog programa obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj u višedesetljetnom je razdoblju postigla izniman uspjeh u suzbijanju zaraznih bolesti. Kontinuirano i plansko izvršenje Provedbenog programa cijepljenja i nadalje predstavlja jednu od najvažnijih preventivnih zadaća zdravstvene službe.

Javnozdravstvena aktivnost i trud usmjeren zaštiti pučanstva od preventabilnih zaraznih bolesti uključuje izradu i donošenje godišnjeg Programa cijepljenja, nabavu i osiguranje ravnomjerne opskrbe cjepivima, te provođenje cijepljenja od strane cjepitelja, uz posebnu pozornost na eventualne nuspojave cijepljenja. Evaluacija učinka cijepljenja prati se kontrolom procijepljenosti i praćenjem stanja pobola od bolesti protiv kojih se populacija procjepljuje.

Županijski zavodi za javno zdravstvo redovito prikupljaju podatke o procijepljenosti na svom području putem izvješća koje dostavljaju svi cjepitelji. Zbirno županijsko izvješće proslijeđuje se Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo (HZJZ). Detaljniji podaci o procijepljenosti godišnje se objavljuju u zdravstveno-statističkom ljetopisu HZJZ-a.

Ciljani obuhvat za većinu cjepiva je minimalno 90%, osim za Mo-Pa-Ru kod kojeg iznosi minimalno 95%. Postizanje ciljanih cjepnih obuhvata osigurava dovoljno visoki prag kolektivnog imuniteta, a time i prevenciju nastanka i širenja epidemija cijepljenjem preventabilnih zaraznih bolesti.

Analiza cjepnih obuhvata osoba predviđenih za cijepljenje ukazuje da se u Istarskoj županiji već od 2011. registrira lagani trend pada procijepljenosti protiv svih zaraznih bolesti čija je prevencija predviđena i zakonski obvezna prema godišnjem Provedbenom programu obveznih cijepljenja u RH.

U 2024. godini se u Istarskoj županiji registrira kontinuirani pad cijepnog obuhvata ispod 95% za primarno cijepljenje i za docjepljivanje protiv ospica, rubeole i zaušnjaka, te ciklički padovi procijepljenosti ispod 90% protiv difterije, tetanusa, pertusisa i dječje paralize i u prvom i drugom docjepljivanju.

Tablica 38. Cijepni obuhvati u Istarskoj županiji (izraženo u %) u razdoblju 2012-2024.god.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BCG rodilište	97,3	96,5	98,5	99,6	99,8	98,1	99,5	99,3	98,8	99,0	99,2	98,3	97,1
DiTePer PV	93,4	95,0	96,9	94,6	93,3	93,2	94,0	94,4	93,5	91,2	82,0*	93,6	94,0
DiTePer I RV	96,2	90,6	89,5*	91,5	82,7*	86,0*	90,9	90,5	90,8	87,2*	74,1*	93,5	91,0
DiTePer II RV	97,9	97,2	94,9	93,6	93,3	86,8*	95,8	94,4	93,0	71,3*	90,7	78,6*	82,2
AnaTe 60 god.	35,9*	23,6*	4,0*	13,6*	19,1*	15,7*	29,0*	40,3*	2,4*	1,5*	6,2*	13,7*	9,2
Polio PV	96,0	95,0	96,9	94,6	93,3	93,2	94,0	94,5	93,5	91,2	87,4*	93,6	94,0
Polio RV	98,0	94,9	93,0	94,2	88,8*	90,9	92,0	92,3	86,3*	80,6*	82,0*	93,5	91,0
MoPaRu PV	94,9*	91,6*	91,7*	91,4*	90,7*	88,0*	92,1*	92,7*	91,6*	89,3*	88,1*	92,4*	97,1
MoPaRu RV	97,9	96,5	96,5	94,8*	93,3*	91,5*	91,4*	91,7*	78,4*	84,3*	80,7*	76,7*	83,0
HepB PV	95,8	96,0	96,4	94,6	93,7	93,2	94,0	87,9*	83,3*	83,8*	94,3	94,3	93,0
HepB OŠ	98,4	96,9	95,3	95,7	95,4	94,6	93,4	95,4	50,0	/	/	/	/
Hib PV	96,0	94,5	96,9	94,6	93,3	93,2	93,4	94,5	93,5	91,2	87,4*	95,1	94,0
Hib RV	96,5	90,0	89,5*	91,5	82,9*	86,1*	90,9	90,3	89,4*	86,6*	82,0*	93,5	91,2

*- nezadovoljavajući cijepni obuhvat

PV= primovakcinacija

RV= revakcinacija

11. ZAKLJUČAK

U godišnjem biltenu korišteni su podaci iz individualnih prijava zaraznih bolesti dostavljenih putem CEZIH sustava, podaci iz evidencija koje se vode u Službi za epidemiologiju i Službi za mikrobiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, te podaci iz HZJZ RH.

Broj prijava svih zaraznih bolesti je u 2024. godini manji je u odnosu na broj prijava u prethodnoj godini; te deveterostruko manji od 2021. godine (5112/6206/45687). Za smanjenje broja prijava zaslužno je smanjenje broja prijava COVID-19, koje su prevladavale u pandemijskom razdoblju. Pobol od zaraznih bolesti je u Istarskoj županiji izračunavan prema popisu stanovništva iz 2021., po kojem Istarska županija ima 195 237 stanovnika, i iznosi 2618,4/100.000 stanovnika.

U prikazu zaraznih bolesti u Istarskoj županiji se od 2020. godine pojavljuje COVID-19, virusna pandemijska zarazna bolest čija je posljedica bila porast broja prijava zaraznih bolesti. Visoki godišnji broj oboljelih od COVID-19 bio je posljedica velikog broja do tada neprokuženih i necijepljenih osoba u populaciji. I u ovogodišnjem biltenu zaraznih bolesti COVID-19, iako u manjoj mjeri u odnosu na prethodne godine, preuzima primat u ukupnom broju prijava zaraznih bolesti.

Uz prijave COVID-19, kao vodeće zarazne bolesti u 2024. godini, u Službi za epidemiologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (lokacije Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj i Umag) registrirano je još 39 zaraznih bolesti koje u ukupnom broju prijava čine 61,8%. Nakon COVID-19, najčešće prijavljene zarazne bolesti su vodene kozice/herpes zoster, streptokokna angina/šarlah, enterokolitis/gastroenteritis/enteroviroze, upala pluća, te helmintoze. Ovih 6 navedenih zaraznih bolesti/entiteta ukupno čine 82,7% svih ostalih prijavljenih zaraznih bolesti u 2024. godini.

U razdoblju 2014.-2019. godine udio **kapljičnih zaraznih bolesti** u ukupnom broju svih prijavljenih zaraznih bolesti kretao se između 57,3% do 69,0%. Od 2020.-2022. godine udio kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnim prijavama iznosio je preko 90,0%.

I u 2024. godini su kapljične zarazne bolesti, sa umjerenim smanjenjem u odnosu na period 2020.-2022., sa udjelom od 79,4%, najčešće prijavljene zarazne bolesti (4060/5112). Gruba stopa incidencije kapljično prenosivih zaraznih bolesti za 2024. iznosi 2 079/100.000 st.

U 2024. godini su na području Istarske županije registrirana 1952 slučaja COVID-19 oboljenja. 7 slučajeva registrirana su sa smrtnim ishodom. COVID-19 u 2024. zauzima 48,0% među svim prijavljenim kapljično prenosivim zaraznim bolestima (1952/4060). U 2024. godini udio COVID-19 iznosi 38,2% svih prijavljenih zaraznih bolesti (1952/5112).

U razdoblju 2020-2024. godine u Istarskoj županiji je registrirano 86113 oboljelih, te 109 umrlih osoba.

U odnosu na popis stanovništva u Istarskoj županiji iz 2021. godine gruba stopa incidencije COVID-19 u 2024. iznosi 999,8/100.000 st.

Broj oboljelih od COVID-19 u 2024. dvadeseterostruko je manji od 2022. godine (1952/43553); te trostruko manji od 2020. godine u kojoj su zabilježeni prvi slučajevi u Istarskoj županiji (1952/6307.).

Nakon, i nadalje, visokog udjela COVID-19 među kapljičnim zaraznim bolestima preostali dio među istima čine vodene kozice/herpes zoster sa 24,9%; na streptokokoze (streptokokna angina, skarlatina i erizipel) se odnosi 17,0% prijava, a na upale pluća 6,5% prijava.

U odnosu na 2022. godinu registriran je dvostruko veći broj upala pluća (264/120), 35% veći broj prijava streptokokoza (660/486), te podjednak broj prijava vodenih kozica/herpes zoster (1010/1013).

U 2024. godini prijavljeno je 12 slučajeva aktivne tuberkuloze, što predstavlja nešto višu stopu incidencije u odnosu na 2023. Načelno se u proteklih 10-tak godina registrira konstantan trend pada incidencije aktivne tuberkuloze. U 83,3% dijagnosticiranih slučajeva uzročnik je bakteriološki dokazan. Nisu detektirani sojevi rezistentni na tuberkulostatike.

Pojava COVID-19 u ožujku 2020. te uvođenje striktnih epidemioloških mjera vezanih uz sprječavanje širenja COVID-19 je u Republici Hrvatskoj, pa tako i u Istarskoj županiji, za posljedicu imalo nagli pad prijava oboljelih od gripe. U 2024. godini registrirana su 1127 slučajeva oboljenja od gripe, što je, kao i u 2023. višestruko povećanje u odnosu na 2022. godinu (1127/1463/247).

Najveći broj oboljelih od gripe se uobičajeno registrira u dobnim skupinama 20-59 godina (44,3% oboljelih) te u skupinama 1-14 godina (40,8% oboljelih).

Registriran je jedan smrtni ishod u dobnj skupini starijih od 60 godina.

Nakon niza godina bez, ili sa vrlo sporadičnim brojem prijava, u 2023. godini su u IŽ zaprimljene 164 prijave hripavca. U 2024. godini broj prijava hripavca i dalje odskače od ranijih godina, registrirana su 63 slučaja.

Najveći broj prijava u IŽ odnosi se na dobne skupine 1-6 god. i 7-14 god. (52,4% oboljelih), te u dobnim skupinama 30-59 god. (22,2% oboljelih); odnosno u životnoj dobi u kojoj dolazi do smanjenja/gubitka imuniteta stečenog aktivnom imunizacijom u ranoj dječjoj dobi.

6,4% oboljelih je u dobnj skupini 0-1 god. (necijepljena dojenčad ili dojenčad sa nekompletnom primovakcinacijom), a 20,6% oboljelih u skupini 1-6 god. (kompletno necijepljeni ili nedocijepljeni prvom revakcinacijom).

Pobol od **crijevnih zaraznih bolesti** kojima su glavni put prijenosa namirnice, te direktni i/ili indirektni kontaktni put prijenosa već je godinama u stalnom padu. Duži niz godina registrira se manji broj oboljelih od bolesti kojima je glavni put prijenosa alimentarni (salmoneloze, toxoinfectio alimentaris), u odnosu na bolesti u kojima prevladava kontaktno/kapljični put prijenosa (akutni virusni gastroenterokolitis, akutni enterokolitis, enteroviroze).

Pad udjela COVID-19 u ukupnim prijavama vidljiv je i u povećanju udjela crijevnih zaraznih bolesti u 2024. godini, u kojoj su te bolesti zauzele udio od 16,8%; što je deseterostruko više u odnosu na pandemijske godine.

U 2024. je prijavljeno je 860 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti, među kojima 497 prijava (57,8%) čine enterokolitisi, enteroviroze i akutni gastroenteritis.

Drugo mjesto među crijevnim zarazama sa udjelom od 21,2% pripada prijavama helmintoza. Iako benigna parazitarna infestacija koja se najčešće i dijagnosticira u dječjoj dobi, helmintijaza u dječjim kolektivima ima epidemijski potencijal koji zahtijeva provedbu opsežnih i dugotrajnih kemoprofilaktičkih i higijenskih mjera.

Salmoneloze u 2024. godini sa 2,7% udjela ulaze u 10 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti, a među crijevnim zaraznim bolestima čine 15,9% prijava. U 2024. godini je registrirano 137 prijava salmoneloze i kliconoštva salmonele, što ukazuje na dvostruki porast u odnosu na 2023. godinu (137/69).

Više godina je broj otkrivenih kliconoša salmonele među osobama koje su pod zdravstvenim nadzorom zbog dodira sa namirnicama bio nizak, no od 2022. godine u toj se kategoriji zaposlenika registrira porast broja kliconoša.

2023. godine taj udio iznosio je visokih 46,0% svih primoizolacija, dok je u 2024. godini taj postotak i nadalje visokih 42,3% svih primoizolacija salmonela.

Već niz godina bilježi se pad pojavnosti virusnog hepatitisa tipa A. U 2023. godini u Istarskoj županiji nije registriran ni jedan slučaj.

U 2024. kampilobakterioza zauzima 5. mjesto među crijevnim zaraznim bolestima, sa udjelom od 3,6%.

Radi se o nepovezanim individualnim prijavama, odnosno slučajevima bez epidemijskog širenja.

Vodeće mjesto u dijagnosticiranju **antropozoonoza** ima toksoplazmoza. U 2024. godini obrađeno je 1780 uzoraka; utvrđena je 1 akutna infekcija, nije prijavljen ni jedan slučaj.

U 2024. godini je zbog ugriza ili kontakta sa životinjama anketirana 151 osoba, postekspozicijski je tretirana 21 osoba (13,9% anketiranih). Zahvaljujući kontinuiranom oralnom cijepljenju lisica, na području Istarske županije u životinjskim uzorcima dugi niz godina nije izoliran uzročnik bjesnoće. Provedbenom uredbom Komisije Europske unije (2021/620) od 16. travnja 2021. godine, Republika Hrvatska službeno je postala zemlja slobodna od bjesnoće (Rabies free country).

Parazitarne bolesti unatrag više godina pokazuju trend rasta u ukupnom broju prijava, što se najviše odnosi na prijave helmintoza i prijave svraba. U 2024. godini prijavljena su 182 slučaja

helmintoza, što ovu parazitozu smješta na 7. mjesto među ukupno prijavljenim zaraznim bolestima, sa udjelom od 3,6%. U istom razdoblju registrirano je 95 slučajeva svraba; što sa udjelom od 1,8% ovu kožnu parazitozu smješta na 9. mjesto u ukupnom broju prijava.

Kao i helmintoze i svrab u dječjim kolektivima te u kolektivnom smještaju odraslih/starijih osoba ima epidemijski potencijal koji uvijek zahtijeva provedbu opsežnih i dugotrajnih terapijskih, kemoprofilaktičkih i higijenskih mjera.

Više desetljeća ustaljeno je nizak broj prijava **spolno prenosivih bolesti** (gonoreja, sifilis, klamidijaza i ostale SPB); unatoč laboratorijskoj potvrdi o većem broju izolacija registrira se potprijavljanje spolno prenosivih bolesti, što otežava epidemiološki uvid u realno stanje pobola.

U 2024. se i nadalje registrira nizak broj prijava akutnog virusnog hepatitis tipa B, prijava nosilaštva HBV, te broja prijava osoba sa antitijelima na virus hepatitisa tipa C.

Krajem svake kalendarske godine republički Registar za HIV/AIDS dostavlja podatke o nosilaštvu HIV-a i oboljelima od AIDS-a na republičkoj i županijskim razinama.

U 2024. godini prijavljen je 1 slučaj gonoreje, registrirano je 5 slučajeva sifilisa, te 8 slučajeva klamidijaze. Prijavljeno je 6 slučajeva akutnog hepatitisa B, 2 slučajeva virusnog C hepatitisa, te 3 slučajeva nosilaštva HCV (anti HCV poz.).

Prema podacima Registra za HIV/AIDS (HZJZ) u Istarskoj županiji je u 2024. registrirano 9 novootkrivenih HIV pozitivnih osoba.

U razdoblju 1985-2024. godine registrirano je 114 novootkrivenih osoba sa područja Istarske županije (udio IŽ u RH 5,2%); od njih je 37 osoba (32,5%) razvilo AIDS, a kod 18 je osoba (15,8%) sa nosilaštvom HIV-a registriran smrtni ishod.

Postotci oboljelih od AIDS-a među nosiocima HIV-a su u IŽ nešto su viši u odnosu na RH (32,5%:29,5%). U IŽ nešto je niži postotak udjela osoba umrlih sa nosilaštvom HIV-a (15,8%:17,9%).

Analiza podataka za IŽ govori da je, za period 1985-2024. 86% osoba sa nosilaštvom HIV-a muškog, a 14,0% osoba ženskog spola.

Dominantan put prijenosa je MSM put prijenosa (56,1%), heteroseksualni put prijenosa iznosi 28,0%. 5,3% otkrivenih nosilaca HIV-a čine korisnici intravenoznih sredstava ovisnosti.

Kod 7,9% nosilaca HIV-a u IŽ nepoznat je put prijenosa.

Distribucija prema dobi u kojoj je utvrđeno nosilaštvo HIV-a kod ukazuje da je kod 42,2% osoba nosilaštvo HIV-a otkriveno u dobi 20-34 godina, a kod 26,3% u dobi 35-44 godina.

U Istarskoj županiji je tijekom 2024. godine prijavljeno 7 **epidemija**. Prijavljene su po 1 epidemija COVID-19 oboljenja i svraba (ustanova za smještaj odraslih osoba), 3 epidemije akutnog virusnog gastroenterokolitisa nepoznatog uzročnika (hotel, ustanova za smještaj odraslih osoba), te 2 epidemije šarlaha (dječji vrtić). U svim epidemijama poduzete su protuepidemijske mjere.

I ovogodišnji Bilten zaraznih bolesti donosi **prikaz cijepljenih osoba** u Istarskoj županiji predviđenih za cijepljenje prema godišnjem Provedbenom programu obveznih cijepljenja u Republici Hrvatskoj. Prikaz se odnosi na period od 2012.-2024. godine.

Dugogodišnja provedba Nacionalnog programa obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj posljednjih je desetljeća postigla iznimne uspjehe u suzbijanju zaraznih bolesti. Unatrag 10-tak godina u cijeloj RH se registrira trend pada procijepljenosti protiv svih zaraznih bolesti. Kroz višedesetljetno su razdoblje u Istarskoj županiji postizani visoki i zadovoljavajući cijepni obuhvati. Analiza cijepljenih osoba predviđenih za cijepljenje u tekućoj kalendarskoj godini u Istarskoj županiji već od 2011. registrira trend pada procijepljenosti.

I u 2024. godini se u Istarskoj županiji bilježi kontinuirani pad cijepnog obuhvata ispod 95% za primarno cijepljenje i docjepljivanje protiv ospica, rubeole i zaušnjaka, te ciklička oscilacija pada procijepljenosti ispod 90% za I i II docjepljivanje protiv difterije, tetanusa, hripavca i poliomijelitisa.

Nedostatak „tihog prokuživanja“ populacije u vrijeme pandemije COVID-19, trend pada cijepnog obuhvata zbog odbijanja cijepljenja od strane roditelja/staratelja, te povećani rizik prodora uzročnika u populaciju zbog ekonomskih i ratnih migracija osoba sa nepoznatim cijepnim statusom doprinose padu kolektivnog imuniteta i predstavljaju podlogu za nastanak epidemija zaraznih bolesti.

Obrada i analiza podataka:

dr. med. Suzana Mušković, spec. epidemiologije

Voditeljica Odjela za provedbu nadzora nad zaraznim bolestima

Služba za epidemiologiju NZZJZ IŽ